

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
228. (1293.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2957 ▼
1 amerikai dollár	3,1274 ▼
100 magyar forint	1,5760 ▲

Aktuális

2

Közeledés Kijevhez

Megállapodott Ukrajna és az Európai Unió tegnap arról az akcióprogramról, amely útmutatást ad Kijevnek, hogy mit kell tennie a vízrendszer könnyítése érdekében. Az akcióterv teljesítését követően megegyezés szülehet a két fél között a rövid tartózkodásra vonatkozó vízummentességről.

Gazdaság

6

Elvázott a (vér)medve?

Bár nem hal meg teljesen, a kolozsvári márkánévként híressé vált Ursus sör végleg elköltözik a kincses városból, mivel a vállalat túl költségesnek találja itteni gyára fenntartását.

Média

9

Beszélgetős volt a filmhét

„A filmhét igazi erőssége a remek kínálat mellett a vetítések után lezajlott szakmai beszélgetés volt, melybe a közönség is bekapcsolódhatott” – értékelte lapunknak a hétvégén véget ért IV. Magyar Filmhetet Radu Vasile Igazság rendező, vizuális művész.

Vezércikk

3

Virtuális valóságok

Mi van akkor, ha Csaba királyfi voltaképpen nem is a csillagösvényen a székely népet győzelemre vezető hadúr, hanem, teszem azt, egy pattanásos tinédzser? Inkább nem kockáztatok. A virtuális valóság helyett inkább megmaradok a bennünket körülvevő valóságnál. A hús-vér embereknél. És Csaba királyfit... csendben hanyagolom. ▶

Salamon Márton László

Anyák „kényszermunkán”

Felháborodást keltett a gyes időtartamát csökkentő munkaügyi miniszteri tervezet**A tervezet szerint legtovább 18, legkevesebb 12 hónapig élhetnek az anyák az állami segítséggel, az eddigi huszonnégygel szemben** Fotó: Tofán Levente

Kormánypárti politikusok is bírálják a munkaügyi miniszter tervét, aki egy évvel korábban küldené vissza munkába a szülési szabadságon lévő anyákat. Ioan Botiş elképzelése szerint az eddigi 24 hónap helyett csak 12 hónapig járna gyermeknevelési segély. Lapunknak nyilatkozó pszichológusok azonban úgy vélik: a rugalmasabb gyermektámogatási rendszer sokat segíthet a szülőknek. A gyermeküket nevelők jobb bölcsődei ellátást szeretnének, az érintettek szerint rászorultság alapján lenne méltányos dönteni a segély folyósításáról. **7. oldal ▶**

Jóváhagyásra vár a bértörvény

▶ Ioan Botiş munkaügyi miniszter rováására írta Emil Boc kormányfő, hogy a kabinet tegnap nem tudta eredeti terve szerint véglegesíteni és benyújtani a parlamentbe az egységes bértörvényt. Boc szerint tárcavezetője nem gondoskodott arról, hogy a kabinet megszerezze a szakszervezetekkel és munkáltatókkal közösen alkotott Gazdasági és Társadalmi Tanács (CES) jóváhagyását, s mivel azt leghamarabb ma kaphatja meg, az egységes bértörvényt holnap lehet a törvényhozásba küldeni. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Gyorsított ütem Mátyás körül**A négy vezér bronzalakja visszakерült a talapzatra. 8. oldal ▶** Fotó: Sipos M. Zoltán**Tanügyi törvény: örök pingpong?**

▶ Visszadobta a szenátus állandó bizottsága a tanügyi törvényről készített szakbizottsági jelentést, ugyanis a felsőház vezetősége szerint az ellenzéki honatyák a múlt hét végén szabálytellenes ülésen véglegesítették a dokumentumot. A tegnap reggel benyújtott, mintegy ezer oldalas jelentés többek között kiiktatná azt a cikkelyt, amely biztosítaná a kisebbségi diákok számára, hogy a jelenlegi gyakorlattól eltérően anyanyelvükön tanulhassák Románia történelmét és földrajzát. **3. oldal ▶**

HIRDETÉS

ÚMSZ előfizetési akció 2011**Egyet fizet, kettőt kap!**

Fizessen elő az Új Magyar Szóra, és ajándékozza meg szeretett, barátait, ismerősöket egy ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!

Részletek Szolgáltatás oldalunkon

Röviden

Magyar kitüntetés Berszán Lajosnak

A Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjével tüntették ki Berszán Lajos atyát, a gyimesfelsőlaki Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Gimnázium alapítóját, nyugalmazott igazgatóját. A kitüntetést Füzes Oszkár, a Magyar Köztársaság bukaresti nagykövete adta át az iskolaalapítónak. Az elismerés átadását követően ünnepi szentmisét tartottak Szent Erzsébet tiszteletére.

Bevásárol egy magyar nyomda

Megvásárolhatja a szerződés szerinti 1,5 millió euróért a magyar Állami Nyomda Nyrt. a GPV Mail Service bukaresti nyomdaipari társaság 50 százaléknyi üzletresztét, miután a román versenyhivatal jóváhagyta az ügyletet – közölte az Állami Nyomda tegnap a Budapesti Értéktőzsde honlapján.

Kalózok pere Németországban

Bírósági tárgyalás kezdődött tegnap Hamburgban tíz szomáliai kalóz ügyében, akik áprilisban megtámadtak egy német teher szállító hajót. A felfegyverzett kalózok hűvéthétfőn kerítették hatalmukba a Taipan nevű hajót az Afrika szarván fekvő ország partjaitól 900 kilométerre. A hajót néhány órán belül visszafoglalta a holland haditengerészet, és a katonák őrizetbe vették a kalózokat. A támadókat júniusban adta ki Hollandia a német hatóságoknak.

Kényszerleszállás két repülőtéren

Nem nyílt ki a fékszárnya, de épségben landolt a Brussels Airlines Brüsszelből Budapestre tartó járata tegnap délelőtt Ferihegyen. A fedélzeten 57 utas és 5 fős személyzet tartózkodott. Kényszerleszállást hajtottak végre a New York-i Kennedy repülőtéren is: a Delta légitársaság Boeing 767-es típusú gépe 193 emberrel a fedélzetén motorhiba miatt kényszerült visszafordulni.

Új észak-koreai urándúsító

A washingtoni védelmi miniszter szerint az új észak-koreai urándúsítóról szóló beszámolók igazolják azokat az amerikai aggodalmakat, hogy a sztálinista ország tovább

halad a nukleáris fegyverek előállítására útján. Robert Gates (képünkön) a bolíviai Santa Cruzban az amerikai államok védelmi minisztereinek konferenciája előtt megrendezett sajtótájékoztatóján tette bejelentését.

Akadályokat épít Izrael a határon

Izrael hétfőn az átkelést lehetetlenné tevő akadály építésébe kezdett egyiptomi határára. A fizikai akadályból és elektronikus érzékelőkből álló rendszer egy 140 kilométeres részt véd majd a 250 kilométer hosszú határból. Izrael azért szánta rá magát az építésre, hogy megállítsa az Egyiptom felől érkező illegális afrikai bevándorlókat.

Kimenekültek a kínai bányászok

Élve kimentették tegnapig a délnyugat-kínai Szecsuan tartományban mind a 29 bányász, aki az előző nap vízvetés miatt rekedt a mélyben. Összesen 41 bányász dolgozott a föld alatt, amikor a baleset történt Nejsiang város közelében. A mentők még aznap kora délután megkezdték a víz kiszivattyúzását.

Közeledés Kijevhez

Hírösszefoglaló

► Megállapodott Ukrajna és az Európai Unió tegnap arról az akcióprogramról, amely útmutatást ad Kijevnek, hogy mit kell tennie a vízumrendszer könnyítése érdekében. Az akcióterv teljesítését követően megegyezés születhet a két fél között a rövid tartózkodásokra vonatkozó vízummentességéről. A programról a Viktor Janukovics ukrán államfő, Herman Van Rompuy, az uniós kormányfői tanács elnöke és José Manuel Barroso európai bizottsági elnök részvételével megtartott brüsszeli EU–ukrán csúcserkeztelen született döntés. A terv elfogadása mindazonáltal csak az első lépés a teljes vízummentesség érdekében; Ukrajnának még további lépéseket kell tennie a határellenőrzés fokozása, a bevándorlás és a menekültügy, valamint az adatvédelem terén, hogy eleget tegyen valamennyi uniós követelménynek. Ukrajna egyik

Brüsszeli elképzelések Európa biztonságáról

Az „Európa biztonságát legközvetlenebbül fenyegető veszélyek ellen” hirdetett meg fellépést az a program, amelyet tegnap ismertett Brüsszelben Cecilia Malmström, az Európai Bizottság belügyi felelőse. A tervezett lépések célja, hogy „felgöngyölítsék a bűnözői és terrorista hálózatokat, megvédjék a polgárokat, a vállalkozásokat és a társadalmat a számítástechnikai bűnözéssel szemben, intelligensebb határigazgatás révén növeljék az EU biztonságát, valamint megerősítsék az uniós válságkészenlétét, illetve válságokra adott válaszákat”. Az uniós bizottság egyebek között felvette egy, a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó központ létrehozását, illetve több évre előre jelezte jogszabály-kezdőmennyezési javaslatát, amelyek között szerepel az utasnyilvántartási adatok felhasználása, az EU-tagállamok korrupcióellenes erőfeszítéseinek nyomon követése, a terrorizmus finanszírozásának felállítását célzó uniós program, az uniós közlekedésbiztonsági politika megerősítése, európai határőrizeti rendszer létrehozása, európai veszélyhelyzet-reagálási kapacitás kialakítása.

fő törekvése, hogy az Európai Unióhoz való közeledése idején lakói vízummentesen utazhassanak az összes tagországba. ◀

José Manuel Barroso (balról) és Herman Van Rompuy (középen) Brüsszelben fogadja Viktor Janukovicsot

Malina Hedvig ügyével sokan elégedetlenek

MTI

► Elégedetlen a szlovák lakosság fele a négy éve Nyitrán megvert magyar diáklány, Malina Hedvig ügyének kivizsgálásával – derült ki abból a novemberi felmérésből, amelynek eredményét tegnap hozták nyilvánosságra Pozsonyban. „A vizsgálatok eddigi menetét leginkább a magasabb iskolai végzettségűek és a magyar nemzetiségűek bírálják” – jelentette ki Zora Bútorová, a felmérést végző intézet, az IVO elnöke. A helyzetet a legnagyobb mértékben a Híd–Most polgári párt hívei bírálják, a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU), valamint a Szabadság és Szolidaritás (SaS) szlovák pártok körében szintén erősen többségi a kritikus hangnemen. Malina Hedviget 2006. augusztus 25-én verték meg Nyitrán, a nő szerint azért, mert magyarul beszélt az utcán. Két támadóját nem találták meg, és a rendőrség hamis tanúzás miatt indított eljárást Hedvig ellen. Daniel Lipsic új belügyminiszter azt ígérte, hogy felülvizsgálják a nyomozást. Az ellenőrzés azonban csak adminisztratív hiányosságokat állapított meg a Malina Hedvig-aktákban. A továbbiakban a szlovák főügyészen múlik, mit kezd a hamis tanúzás ügyében indított, és már három éve tartó vizsgálattal. ◀

Lengyel kormánypárti siker

ÚMSZ

► A Donald Tusk kormányfő vezette Polgári Platform (PO) nyerte meg a vasárnap megtartott lengyelországi helyhatósági választások első fordulóját. Az előzetes adatok szerint a jobbközép liberális pártra a választók 33,8 százaléka adta a voksát. A legnagyobb ellenzéki formáció, a jobboldali Jog és Igazságosság (PiS) a szavazatok 27 százalékát kapta. A harmadik helyen az ellenzéki Baloldali Demokratikus Szövetség (SLD) végzett a szavazatok 15,8 százalékával. A PO koalíciós partnerére, a Lengyel Parasztpártra (PSL) a szavazók 13,1 százaléka voksolt az első fordulóban.

A PO polgármesterjelöltjei a három legnagyobb lengyel városban – Varsóban, Krakóban és Lódzban – diadalmaskodtak, sőt Hanna Gronkiewicz-Waltz, Varsó főpolgármester asszonya

már az első fordulóban megszerezte a szavazatok 51,6 százalékát, így nem kényszerül arra, hogy a december 5-i második fordulóban folytassa a küzdelmet posztja megtartásáért. A liberálisok a 16 vajdaságból tizben végeztek az első helyen.

A vasárnapi helyhatósági választásokat az elemzők fontos megmértetésnek tartják a miniszterelnök pártja számára a jövő ősszel esedékes parlamenti választások előtt. A vasárnapi szavazás igazolta a közvéleménykutatások korábbi jelzéseit, hogy a PO továbbra is a legnépszerűbb párt Lengyelországban. Jaroslaw Kaczynski, a PiS vezetője – az áprilisban repülőszerecsétlenségben elhunyt államfő, Lech Kaczynski ikertestvére – nyilatkozatában burkolatlan arra célzott, hogy a pártján belül kialakult konfliktus fosztotta meg őket az elsőfordulós győzelemtől. ◀

Varsói választópolgárok a vasárnapi voksoláson

Letartóztatták Chelut és társait

ÚMSZ

► A fellebbviteli bíróság tegnap letartóztatott négy üzletembert Valentin Fátuloiu államtitkár megvesztegetésének kísérlete miatt. A törvényszék vasárnap adott ki elfogatóparancsot Cătălin Chelu üzletember, továbbá Gabriel Constantinescu, Antonel Cristi Bunu és Ștefan Nițache Badea ellen, az utóbbi három személy ellen bűnrészesség vádjával. A letartóztatottak fellebbeztek a döntés miatt. Chelu tagadja, hogy ő akarta megvesztegetni az államtitkár, cserében azért, hogy kedvezően befolyásolja az üzletember ellen 48 gazdasági bűntügyben folyó vizsgálatot. Az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság pénteken határozott arról, hogy Chelut tetten érvék az államtitkár megvesztegetésekor, ami a hétvégén meg is történt. Chelu ekkor vitte el az államtitkárnak a megígért összeg – mintegy egymillió euró – első részletét. Fátuloiut a fián keresztül környékezte meg három társával az üzletember. Az üzletember nem egy félreeső helyen fizette le az államtitkár, hanem bement az irodájába, és ott tette le a csúszópénzt. Elemzők szerint meglehetősen rosszkor jött a belügyminisztérium és a rendőrség tekintélyét megtépázó korrupciós botrány, hiszen Bukarest 2011 tavaszára várja az Európai Bizottság döntését arról, hogy Románia csatlakozhat-e a schengeni övezetbe, vagy sem. Hollandia és Franciaország szerint Románia éppen a korrupció miatt még nem érett meg erre a státusra. ◀

A WikiLeaks újabb akciója

Gy. Z.

► Újabb nagy mennyiségű titkosított dokumentum nyilvánosságra hozását ígérte tegnap a WikiLeaks oknyomozó portál egy Twitter-bejegyzésben, egyúttal jelezte: hétszer annyi dokumentumot hoznak majd nyilvánosságra, mint októberben, amikor 400 ezer iratot tettek elérhetővé a portálon az iraki háborúval kapcsolatban. A WikiLeaks első nagyszabású akciója idén júliusban az afganisztáni háborúval kapcsolatos 77 ezer dokumentum nyilvánosságra hozatala volt, ezt követte októberben az iraki háborúban megsejt katonai visszaélésekről szóló feljegyzés és irat. Az adattömegek hozzáférhetővé tétele után a WikiLeaks a Pentagon fekete bárányává vált, mivel az oldal szerkesztői nem voltak hajlandók elárulni, hogyan jutottak a titkos dokumentumokhoz. A gyanú Bradley Manningre, az amerikai hadsereg egyik szakértőjére terelődött, akit már májusban őrizetbe vettek, miután májusban megjelent az oldalon egy 2007-es videó egy bagdadi helikoptertámadásról, amelyben civileket is megölték. Manninget jelenleg Washingtonban tartják fogva, és súlyos börtönbüntetésre ítélték. Az oldal alapító főszerkesztője, Julian Assange ellen szexuális bűncselekmények miatt az elmúlt napokban adott ki nemzetközi elfogatóparancsot Svédországból. ◀

Tanügyi törvény-pingpong

M. Á. Zs.

► Visszadobta a szenátus állandó bizottsága a tanügyi törvényről készített szakbizottsági jelentést, ugyanis a felsőház vezetősége szerint az ellenzéki honatyák a múlt hét végén szabályzatellenes ülésen véglegesítették a dokumentumot. A tegnap reggel benyújtott, mintegy ezeroldalas jelentés számos vitatott kitélt tartalmaz. Többek között az ellenzéki honatyák kiktatták azt a cikkelyt, amely biztosítaná a kisebbségi diákok számára, hogy a jelenlegi gyakorlatól eltérően anyanyelvükön tanulhassák Románia történelmét és földrajzát. Mint ismeretes, a cikkely az RMDSZ határozott kérésére került be a törvénybe, a szövetség többek között ennek elfogadásától tette függővé a kormányon maradást.

Ma újabb jelentés?

Ioan Chelaru, a szenátus szociáldemokrata háznyaga bejelentette: az oktatási szakbizottság tagjainak ma délután háromnegyed egyig kell újratárgyalniuk a jelentést, egy órákor pedig összeül a házbizottság, hogy kidolgozza a törvénytervezet további menetrendjét. Hozzátette: a házbizottság több tagja jelezte, hogy az oktatási szakbizottság múlt hét végi tevékenysége szabálytalan volt, mivel ezeket az üléseket nem hagyta jóvá az állandó bizottság.

Hatalmi kötélhúzás

A hétfői szaktestületi ülés még annak megtartása előtt vitát kavart, Mihail Hărdău, az oktatási bizottság demokrata-liberális

Mircea Geoană székébe kerülhet Ecatarina Andronescu túlbuzgósága. Fotó: Mediafax

elnöke még szombaton jelezte, hogy az ellenzéki szenátorok jóváhagyás nélkül készülnek ülésnek, ami ellentétes a házszabállyal, így az ülést szabályos körülmények között meg kell ismételn. Vele ellentétben Ecatarina Andronescu, a testület szociáldemokrata alelnöke úgy vélte, a testület a hat ellenzéki tag részvételével is határozatképes, így az oktatási törvényről szóló je-

lentést ugyanúgy a szenátus házbizottsága elé terjesztik, mint bármely hasonló dokumentumot.

Taláros döntés: holnap

Gheorghe Flutur, a PD-L alelnöke tegnap kijelentette, pártja álláspontja szerint az ellenzéki bizottsági tagok megsértették a házszabályt, az ülés napirendjét

ugyanis előzetesen jóvá kellett volna hagyni. Úgy vélte, az ellenzék továbbra is azon ügyködik, hogy elgáncsolja a kormánykoalíció kezdeményezéseit. Kifejtette, a koalíció most az Alkotmánybíróság holnapra döntésére vár az oktatási törvény ügyében.

Markó Geoanának esett

Markó Béla RMDSZ-elnök szerint a tanügyi bizottság hétfői ülései szabályzatellenesek voltak, és mivel ez a visszaélés Mircea Geoană hozzájárulásával történt, a szövetség „nem tudja elfogadni, hogy a továbbiakban Geoană vezesse a szenátust”. Hozzátette: a koalícióban egyelőre nem tárgyaltak a lemondás procedúrájáról, de meggyőződésének adott hangot, hogy kezdeményezését támogatni fogják. Nem várt segítséget kapott Mircea Geoană szenátusi elnök Crin Antonescu liberális pártelnöktől, aki „rendkívül sajnálná, ha a Demokrata-Liberális Párt piszkos munkáját az RMDSZ végezné el”.

Fekete Szabó András, a szövetség felsőházi frakciójának vezetője inkorrektnak nevezte a kisebbségek számára kedvező cikkely kiiktatását. „Nem értem, hogy húsz évvel a forradalom után még miért szembesülünk ilyen problémákkal, hogy melyik gyerek milyen nyelven tanulja a földrajzot, a történelmet, a matematikát vagy bármely más tárgyat” – hangoztatta Fekete Szabó. Leszögezte: az RMDSZ óhaja továbbra is az, hogy Románia történelmét és földrajzát minden kisebbség a saját nyelvén tanulhassa. „Csakis az anyanyelvükön tudnak valós tudást elsajátítani” – fogalmazott. ◀

Eckstein-Kovács Péter indulna RMDSZ-elnöknek

ÚMSZ

► Eckstein-Kovács Péter volt RMDSZ-es szenátor, a Szabadalví Kör elnöke, Traian Băsescu államfő kisebbségügyi tanácsosa tegnap bejelentette: megpályázza az RMDSZ szövetségi elnöki tisztségét. „Egy feltételnek még teljesülnie kell, és pedig annak, hogy a Kolozs megyei szervezet, ahova tarto-

Eckstein-Kovács Péter

Fotó: archiv

zom, támogasson. Remélem, ennek kinyilvánítása még a közeljövőben megtörténik. Valaki nem szállhat be úgy országos versenybe, hogy a sajátjai ne biznanak meg benne” – fogalmazott Eckstein.

Molnos Lajos, az RMDSZ Kolozs megyei szervezetének ügyvezető alelnöke az ÚMSZ-től értesült Eckstein szándékáról. Molnos furcsálta, hogy a volt szenátor nem kereste meg a megyei elnökséget indulási szándékával, különösképpen azok tükrében, hogy annyira fontosnak tartja „saját szervezete” támogatását. Hozzátette: hivatalos álláspontot a Kolozs megyei RMDSZ csak azután fog kialakítani, miután az elnökjelölt jelzi szándékát. Mint ismeretes, az RMDSZ tizedik kongresszusát 2011. február 26-án és 27-én rendezik meg Nagyváradon, ahol tisztújításra is sor kerül.

A volt szenátoron kívül eddig hivatalosan még senki sem jelezte abbéli szándékát, hogy indulna a megmérettetésen. Markó Béla jelenlegi szövetségi elnök még nem döntötte el, indul-e újabb mandátumért, korábbi nyilatkozataiban legfontosabb szempontnak a folytonosság biztosítását tartotta. ◀

A CES jóváhagyására vár az egységes bértörvény

Folytatás az 1. oldalról

Florian Costache CES-elnök bejelentette, a jogszabályt eddig a tanács szakbizottságaiban tárgyalták, a kormány kérésére két nappal előrehozták a plenáris ülést. Mint ismeretes, az Emil Boc vezette kabinet múlt héten véglegesítette az egységes bértörvényt, amelyet viszont a büdzsé szűkössége miatt csak 2012-től alkalmazna. Ugyanakkor elhatározták, hogy a minimálbér összegét a jelenlegi 600 lejről 670 lejre növelik. A bértörvény szerint a közalkalmazottak jövőre sem kapnak pótlékokat, ételjegyeket, ajándék- és vakációs utalványokat, túlóráikat pedig csak szabadnapokkal „fizethetik ki”. Továbbá 2011-ben sem kapnak végkielégítést vagy bárminemű támogatást nyugdíjba vonuláskor, illetve a tevékenységük felfüggesztésekor. A Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Liberális Párt alkotta ellenzék jelezte, amennyiben a kormány felelősséget vállal „a 25 százalékos bércsökkenést” törvényerőre emelő egységes bértörvényért, bizalmatlansági indítványt nyújt be a Boc-kabinet ellen.

Kiigazított költségvetés

A bértörvény halasztása miatt a kormány tegnapi ülésének egyik kiemelt napirendi pontja az idei második költségvetés-kiigazítás volt. A tervezet szerint tizenhat, központi költségvetésből finanszírozott intézménytől vonnak el forrásokat, a „nagy nyertes” 987,3 millió lejjel a munkaügyi tárca lesz, ugyanis csak így tudják kifizetni év végéig a szociális juttatásokat. Ugyancsak jelentős összegre – 502 millió lejre – számíthat az agrártárca is, amelyet az európai projektek társfinanszírozására kell fordítania.

Négymilliárd utakra

Tízezer kilométer megyei és helyi utat aszfaltozna le a kormány annak a 2011–2015 között lebonyolítandó projektnek a keretében, amelyre a kabinet tegnapi ülésén négymilliárd eurót „ígértek oda”. A vidékfejlesztésre szánt több mint nyolcszáz projekt finanszírozására a kabinet még 2009-ben rábólintott, viszont csak most született meg az ezt törvényerőre emelő sürgősségi kormányhatározat. ◀

Virtuális valóságok

Salamon Márton László

„Hi Márton László, Csaba királyfi wants to be friend with you on Facebook. Thanks, The Facebook Team. To confirm (or quietly ignore) this request, go to: ...” Az-

az: „Helló, Márton László, Csaba királyfi barátod szeretne lenni az Arckönyvön. Kösz, a Facebook Csapata. Ha a felkérésre igennel akarsz válaszolni (vagy csendben hanyagolni), kattints a következő linkre: ...”

Ez, az internetet böngészők számára ismerős szövegű üzenet érkezett tegnap elektronikus postaládámba. A kevésbé beavatottak számára talán a magyar nyelvű fordítás sem mond sokat, úgyhogy röviden elmagyarázom. A Facebook (magyarul: Arckönyv) nevű internetes közösségi oldalt működtető számítógépes program által generált üzenet szerint a Csaba királyfi nevű felhasználó a Facebook internetes közösség tagjaként „barátkozna” velem, azaz személyes adatokat cserélne, fényképeket és különböző információkat küldene nekem, kérne tőlem. És ezt tudomásomra is hozza.

A megkeresés igen megtisztelő, ha arra gondolok, hogy a székely himnusz központi alakjával, a legendabeli magyar vezérrel „szocializálhatna” szerénységem, még ha csak így, virtuálisan is. Ha pedig az amúgy eléggé összebogozódott legendszálakból kibabalyítjuk a nekünk legtestesebbet, és Isten ostroma, azaz Attila fiát tiszteljük a hun királyi sarjban, akkor már egyenesen (ha tudományos nem is, de) fantasztikus élményt nyújthat egy ilyen Facebook-os egymásra találás. Én és Csaba királyfi, Csaba királyfi és én – „lájkoljuk” egymást, azaz kölcsönös a(z) internetes) szimpátia.

No de mi van akkor, ha nem is maga a koronás fő volt a Facebook-os megkereső, hanem csak egy internetes család? Tudjuk: itt, a fránya világhálón könnyű személyazonosságot változtatni, idegen identitást eltulajdonítani, másnak kiadni magunkat, mint akik vagyunk. Itt, a virtuális valóságban a csúnya nő szép lehet, a kopasz dús, lobogó hajat, a nyápic dagadó izmokat, a kövér karcsú derekat hazudhat magának. A vénember fiatal nőnek, a széplős bakfis érett férfinak adhatja ki magát. Szóval mi van akkor, ha Csaba királyfi voltaképpen nem is a csilagösvényen a székely népet győzelemre vezető legendás hadúr, hanem, teszem azt, egy pattanásos tinédzser? Sőt, még gondolhatnék ennél sokkal rosszabbakra is...

Nem, nem... azt hiszem, inkább nem kockáztatok. A virtuális valóság helyett inkább megmaradok az igazi, engem, bennünket körülvevő valóságnál. Megmaradok a hűsvér embereknél. És Csaba királyfit... csendben hanyagolom.

Román lapszemle

„Hatszínű trikolor” borzolja a kedélyeket Gyulafehérváron. A közlegő nemzeti ünnepek alkalmából az Újraegyesülés Katedrálisán elhelyezett pannón ugyanis a román nemzeti lobogón hat szín, illetve színárnyalat található: a vöröst narancsvörös és bordó egészíti ki, de a kék sáv is két árnyalatban látható. (Adevărul) ► Bukarestben nyílik meg a világ első hulladékmuzeuma. Az intézmény célja felhívni a közvélemény figyelmét a különféle hulladékok környezetre gyakorolt káros hatására. (Curentul) ► 65 millió eurót fordít a regionális fejlesztés és idegenforgalmi tárca a 2013-ban Romániában megrendezésre kerülő Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál előkészítésére. Ebből az összegből felújítják és korszerűsítik a Prahova völgye üdülőhelyeit, a Brassói és Brassópojánai sportlétesítményeket, infrastruktúrákat. (Gândul) ► A román ortodox egyház „olcsó retorikának” minősíti az amerikai külügyminisztérium jelentését, amely szerint Romániában korlátozzák az ortodox egyházon kívüli felekezetek jogait. (România liberă)

Kihúznák a talárosok „méregfogát”

Mintha csak Orbán Viktortól és a FIDESZ-től kapott volna rá kedvet, Traian Băsescu államfő és a fő kormánypart, a Demokrata-Liberális Párt maga is korlátozná az Alkotmánybíróság hatásköreit; ezek egy részét esetleg a legfelsőbb bíróságra ruházná át.

Bogdán Tibor

► Politikai megfigyelők, de kormányparti és ellenzéki politikusok részéről is az utóbbi időben gyakorta elhangzott a méltatlankodás, miszerint az országot immár az Alkotmánybíróság vezeti. Még hozzá nem is éppen a legjobban, hiszen gyakorta fogalmazott meg vitatható, furcsa döntéseket, mint legutóbb is, az oktatási törvénytervezet kormányzati felelősségvállalással történő elfogadása esetében, amikor a szembenálló felek által teljesen eltérő módon értelmezhető ítéletet hozott, majd ugyancsak felemás megindoklást fogadott el.

Alkotmányos diktatúra?

Az ellenzéki szociáldemokraták és nemzeti liberálisok egyenesen „alkotmányos diktatúrát” emlegetnek, és szükségesnek tartják az alkotmánybírák tevékenységét ellenőrző demokratikus rendszer bevezetését.

A nemzeti liberálisok parlamenti képviselője, Mihai Boldea véleményének megfelelően az alkotmánybírák eljutottak odáig, hogy döntéseikkel már „a parlament törvényhozói jogát csorbítják”, jóllehet gazdaságpolitikai és adóügyi kérdésekben nincsenek hatásköreik. A politikus fontosnak tartja az intézmény függetlenítését a

politikától, a talárosok bizonyos feladatköreit pedig a számvevőszékre ruházná át.

Pártbeli kollégája, Ciprian Dobre képviselő magát a demokráciát félti a jelenlegi felállásban és hatáskörökkel működő Alkotmánybíróságtól. Meggyőződése, hogy az alkotmányosságot független és tisztességűből elmozdíthatatlan bírónak kell szavatolniuk – mindez viszont jelenleg nem mondható el a taláros testület tagjairól, akik „konjunkturális bírák”, ki nevezésükről politikai döntéssel határoznak, a pártok politikai irodáiban”.

Bizonyos fokig a nemzeti liberális képviselők véleményével cseng össze Toni Greblă szociáldemokrata politikus álláspontja is a kérdésben: ő ugyanis azt a nézetet vallja, hogy gyökeresen változtatni kell az alkotmánybírák kinevezési módszerén. A testület tagjai nem a politikusoknak, hanem az igazságszolgáltatási rendszer képviselőinek kellene kiválasztaniuk a tizenöt évnél nagyobb gyakorlattal rendelkező igazságszol-

gáltatási főtisztviselők soraiból.

Ritka dolog, de az ellenzéki elképzeléssel az államfői hivatal képviselője, Cătălin Avramescu elnöki tanácsos is egyetért. Ő maga is szükségesnek tartja ugyanis a taláros testület fölötti „demokratikus ellenőrzést” amivel – szerinte – a legfelsőbb bíróságot bízhatnák meg, amely egészen konkrét ügyekben hallathatná hangját.

Maga Traian Băsescu államfő pedig nemrégiben „nehezen elviselhető intézménynek” titulálta az Alkotmánybíróságot, úgy ítélve meg, hogy az oktatási törvénytervezet kapcsán hozott ítélete Románia Nemzetközi Valutaalappal megkötött egyezményét veszélyezteti.

Hármas akadály

A taláros testület hatásköreinek megnyirbálása azonban Romániában nem egyszerű dolog, hármas akadályba ütközik. Az országban az alaptörvény rögzíti az alkotmánybírák hatásköreit, megváltoztatásukhoz

tehát alkotmánymódosítás szükséges, amely viszont kétharmados parlamenti többséget követel meg. Ráadásul az alaptörvény, amellyel a testület feladataként határozza meg egyebek között a törvények, a nemzetközi szerződések, egyezmények, a parlamenti házszabályok alkotmányosságról, a törvények és rendeletek alkotmányellenességi kifogásairól történő döntést, a közhatóságok közötti alkotmányos jogviták megoldását, tételesen kimondja: az Alkotmánybíróság hivatalból dönt az alaptörvény felülvizsgálását célzó kezdeményezésekről. Ami egyben gyakorlatilag azt is jelenti, hogy az alkotmánybírák az utolsó szó feladatát és hatásköreik meghatározása tekintetében. Amint a Közpolitikai Intézet igazgatója, Adrian Moraru fogalmazott: az alkotmánymódosításnál ezért rendkívül körültekintően kell eljárni, kerülve a talárosok érzékenységének – és persze érdekeinek – a megsértését, különben nincs semmilyen

esélye az alaptörvény megváltoztatásának.

De maga a kétharmados parlamenti többség sem elérhető a jelenlegi politikai erőviszonyok közepette, így ha csak valamilyen meghatározó változás nem áll be a pártok népszerűségi mutatójának tekintetében – aminek nyomán a politikai erők valamelyike előrehozott változtatásokat kiprovokálására szánna el magát –, aligha nyílik lehetőség az alaptörvény módosítására a 2012. évi választásokig.

Traian Băsescu államfő egyébként már régebben szorgalmazta az alaptörvény felülvizsgálását és bizonyos pontjainak megváltoztatását – ennek szükségességére az idei esztendő elején is utalt –, az általa javasolt módosítások tekintetében azonban erőteljesen megoszlott a parlamenti politikai tömörülések véleménye, ennek következtében aztán az alkotmánymódosítás esetleges leghatékonyabb megvizsgálására kijelölt parlamenti szakbizottság egyetlen alkalommal sem ült össze. ◀

Újratemetnék Spanyolországban Francót

Spanyolországban megoszlanak a vélemények a harmincöt esztendeje elhunyt Francisco Franco földi maradványainak sorsát illetően. Maradjon, ahol volt? Temessék új helyre? Ha igen, hová? És egyáltalán: miért?

Gy. Z.

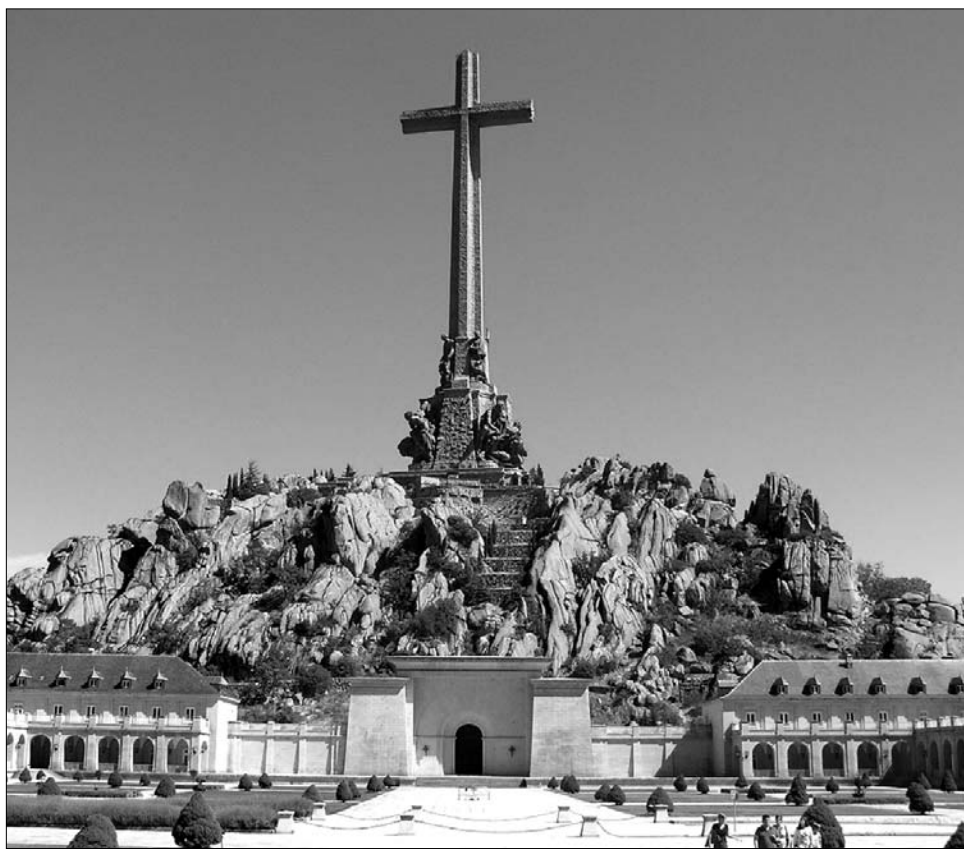
► Francisco Franco halálának 35. évfordulójára emlékezett vasárnap Madrid központjában a néhai spanyol diktátor több száz híve. Az 1975. november 20-án meghalt tábornok emlékét ápolók a spanyol főváros központi terén, a Plaza de Orientén, a királyi palotával szemközt gyűltek össze. Egy nappal korábban Madrid közelében, az 1936-39-es polgárháború halottainak emléket állító Elesettek völgyében tartottak megemlékezést, mivel Francót az ott lévő templomban temették el. A templomot működtető Benedekrendi szerzetesek misét mutattak be ugyan az évfordulón, de az elhunyt híveit – a felújítási munkálatokra hivatkozva – az emlékhelyet felügyelő állami hatóság nem engedte be, így azok az épület előtt imádkoztak. Mintegy száz Franco-ellenes tüntető is megjelent az Elesettek völgyében, s azt követelte, hogy a diktátor által létrehozott emlékhelyet számolják fel, Franco maradványait pedig adják át az utódainak, hogy máshol temessék el.

Negyvenezer halott

A spanyolok többsége számára ugyanis a bazilika az el-

nyomás és az erőszak jelképe. Ez az elnyomás és erőszak 1936-ban, a hároméves polgárháború idején kezdődött, és csak 1975-ben a diktátor, Francisco Franco halálával fejeződött be. Némelyek számára búcsújáróhely az ő „caudillo”-juk dicsősége, különösen halála november 20-i évfordulóján. Maga a sziklába vájt építmény, ormán a hatalmas – százötven méter magas – gránitkeresztel impozáns látvány, hajója tizenöt méterrel hosszabb a római Szent Péter székesegyháznál; két oldalt pedig a polgárháború halottai emlékei állnak. A templom egyik oldalán – mintegy negyvenezeren. Franco halmái a kriptában kaptak helyet. Rajta kívül itt nyugszik a falangista párt alapítója, José Antonio Primo de Rivera is, akit 1936-ban egy köztársaságpartí bíróság halálra ítél és kivégeztetett.

Épp ebből következően a Madridtól északra elnyúló Valle de los Caídos, azaz az Elesettek völgye jóformán már a kezdetektől megosztja a közvéleményt. Spanyolországot 2007 óta baloldali kormány igazgatja José Luis Zapatero miniszterelnök irányításával, s az emlékhely ellenzői azóta új erőre kaptak. A XXIII. Já-

Elesettek völgye. Köztársaságiak az egyik, falangisták a másik oldalon – halálukban is

nos pápa által bazilika rangjára emelt mesterséges barlangot 1940 és 1957 között tízezer, jobbára politikai foglyok vájták ki a hegy belsejében. A kényszermunkások nagy tömege lelte halálát a robot közben.

Hová kerüljön?

Mindez főként a Franco-ellenes családok számára, amelyek hozzátartozói névtelenül itt nyugszanak az elenségeik mellett, elfogadhatatlan. Az időközben fölfüggesztett vizsgálóbíró, Baltasar Garzón a Franco-rendszer bűneivel foglalkozott, és a

hátramaradottaknak megadta a jogot, hogy a holtak maradványait Spanyolországban bárhol, az Elesettek völgyében is fölkeressék és kiássák, hogy méltó módon újra eltemethessék őket. De ha már a névtelen halottakat lehet exhumálni – írják a baloldali irányultságú spanyol lapok –, előbb-utóbb meg kell oldani a kormány számára „kényelmetlen helyzetet” is, és Emilio Silva, a történelmi emlékezők szövetségének elnöke szerint sort kell keríteni Franco földi maradványainak eltávolítására is.

A diktátor végső nyughelyéül szinte önként kínálko-

zik a madridi temető, ahol annakidején a feleségét, Carmen Polo Martínez-Valdést is eltemették. Az ottani sírköveknél még nyolc-kilenc koporsónak van elegendő hely – írja az *El País*. De nyugodhatna Franco az egykoron lakóhelyéül szolgáló El Pardo nevű városrészben is. Rufo Gamazo (87), a Franco-család szoros híve, valamikori kormányának tanácsadója visszaemlékezik egy beszélgetésre, amelyet a diktátor lányával, Carmen Franco Polóval folytatott, kevéssel ura halála előtt. „A lány megkérdezte, hogy van-e valamilyen kívánsága

a temetés helyével kapcsolatban, és a haldokló azt felelte: semmi” – mondta el Gamazo, aki szerint a döntést a legnagyobb valószínűséggel a király, I. János Károly hozta meg.

A sírrongálás vádja

Más Franco-hívek kevésbé fogják fel lazán a kérdést. A diktátor Egységpártjának, a Falange Española-nak egy töredék csoportja sírrongálás címén vádat kíván emelni azok ellen, akik „megzavarták az elesettek nyugalomát” – tudatta a párt vezére, Manuel Andrino. A konzervatív Néppárt ugyancsak „a sírok felügyeletével kapcsolatban hiányzó jogi keretek” kapcsán emelt szót. „Az áru-olónak ezekkel a vádjával nem tudunk mit kezdeni” – nyilatkozta az 1928-ban született Diego Márquez Horillo, aki 1983 óta a voltaképeni falangista párt vezére. Egy nyáron egyébként ő maga is részt vett az emlékmű építésében. „Kezdetben, a gránit kirobbantásánál politikai foglyok voltak ugyan bevetésen, de hazugság, hogy kizárólag kényszermunkások dolgoztak ott” – állítja –, „sok művész és kézműves is kapott munkát.”

Marqueznak az elesett testvérei és a sógora nyugszanak a kriptában. „Meggasztelt föld az. A megbocsátás helye, amelyet Franco gondolt ki” – teszi hozzá. Az viszont hidegen hagyja, hogy mi történnék a diktátor holttestével. Ha azonban a pártalapító Primo de Riverát áthelyeznék máshová, „valódi öröm” volna a számára. ◀

Lap-top

A nap címe. S'il vous plait, monsieur Sarkozy!, Ramona Ursu, *Adevărul*.

Magyarázat. Nem maradhatott ki a romániai lapok publicisztikai rovataiból Traian Băsescu kétségbeesett és sikerületlen kísérlete, hogy valaki is szóbaálljon vele Lisszabonban. Különösen Nicolas Sarkozy francia elnök bánt vele faragatlanul. Ramona Ursu azt írja, megérti a francia elnököt: miután szavazóinak 72 százaléka hátat fordított neki, méltán ingerült. Jó megközelítés, tegyük hozzá azonban, hogy a mi elnökünket már csak a lakosság tíz százaléka fogadja el, tehát némi lenézés is lehet a dologban Sarko részéről.

Elhatárolódások. A *Gândul* ismerteti Andrei Pleșu múlt heti előadását a Központi Egyetemi Könyvtárban. Magáról beszélt, a forradalomról, mindennapi életünkről. Arra a kérdésre, hogy „mi románok miért nem vagyunk komolyabbak, németebbek, hollandabbak...”, Pleșu válasza: „legalább bolgárabbak”. A lap a lebilincselő, teltházas előadásból azt a valómást emeli ki: „Nem akarok többé egy olyan világban élni, amelyben a fő személyiségeket úgy hívják, Ciutacu, Băsescu, Gâdea, Diaconescu.” Ami azt illeti, mi sem akarnánk, de mit tegyünk? Ja, persze, kapcsoljuk ki a tévét! Végül mondjuk el, hogy a *Gândul* honlapján megtekinthető egy elnökpárti román elitértelmisségi, Gabriel Liiceanu „elbocsátó szép üzenete”: a filozófus elmondja, miért nem az ő elnöke többé Traian Băsescu. Lényegében azért, mert kibűjt a szög a zsákból a „kommunizmus elítélése” nevű egész szelvényesség körül. „Ha ugyanaz az ember, aki elítélte a kommunizmust, egy tévéműsorban most azt mondja, hogy ha Ceaușescu leállt volna tíz év után, nagy elnökként maradt volna fenn, akkor eltávolodom tőle. Ugyanis azt jelenti, hogy nem tudja, mit ítélt el.” Liiceanunak az sem tetszett, amikor Traian Băsescu kijelentette, Adrian Păunescu halálakor, hogy „felismerte magát annak verseiben”. Súlyyed a hajó...

A nap állítmánya. T. B. elmesélte, milyen jól elbeszélgetett Lisszabonban a szállodaportállal, aki tudott néhány szót románul.

Minden napra egy mondat

„Mindnyáján a semmiből jövőnk, és visszamegyünk a nagy büdös semmibe.”
Örkény István

Cicamica

Horváth István

Őszintén búskomor

A nyomozók és a bíró nagyon furcsállották, hogy az erszényt meg az értéktárgyakat Raszkolnyikov a kő alá dugta, semmit se használt fel, és ami ennél is különösebb - nemcsak hogy nem emlékszik pontosan a tárgyra, amelyeket ő maga rabolt, de a számuk tekintetében is téved. (...)

Sokáig bajlódtak a kérdéssel, hogy mért hazudik a vádlott ebben az egyben, holott minden mást önként és teljes őszinteséggel beismert. Végül aztán egyesek (elsősorban a lélektani szakértők) azt a lehetőséget is elfogadták, hogy talán csak ugyan bele sem nézett az erszénybe, úgy ásta el a kő alá, nem tudta, mennyi pénz van benne. Viszont éppen ebből következett, hogy a bűntettet is valamilyen időleges elmezavarban kellett elkövetnie, gyilkolási és rablási kényszerképzetek hatása alatt, minden további cél és számítás nélkül.

Ezt a felfogást támogatta az időleges elmezavar divatos, új elmélete, amelyet olyan sűrűn próbálnak ma alkalmazni egyes bűnözők javára.

Azonkívül több tanú – Zosimov, az orvosa, néhány egyetemi diáktársa, háziasszonya és a cselédlány – hitelesen bizonyította, hogy Raszkolnyikov már hosszabb idő óta búskomor volt. Mindez nagymértékben hozzájárult a felfogáshoz, hogy a vádlott nem sorolható a közönséges gyilkosok, rablók, zsilványok közé, itt másról van szó. E vélemény képviselőinek nagy bosszúságára, maga a vádlott úgyszólván nem is próbált védekezni.

Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij: *Bűn és bűnhődés*, Fordította Görög Imre és G. Beke Margit

SZELLEMLÉPÉZÉS

Miközben

Miközben a közvélemény a béliügyminiszteri fatúrót danieljétől túros, és folyton azon rágsálnak szorgos sajtókukacok, miként kapott is, meg nem is több nullás eurózacskót az államtitoknok, ez alatt más botrány bontakozik ki a háttérben. Ez már csak így van Bucsecsalján, botrány botrányt követ, skandallum skandallum hátán skandál, lihegve, csörtetve-törtetve hágnak, jönnek, múlnak. Meg sosem szűnnek. A médiában felállították a hírek számára a skandallummérőt (skandometer), amely egy meghatározott felháborodás és pimaszság fokmérője alatt be sem enged ügyecskéket a nyilvánosságba, ha azok nem ütnek meg a kívánt botrányfokot, vagy alig észlelhető ingert, szabadrúgást nem mérnek a lakosság sokat próbált szívburkára.

Szóval Angliában elkaptak egy táppénzcslót, aki Kelet-Európából szivárgott be egy méretezesebb füstköd idején a szigetországba, és már tíz év óta csügg a brit társadalombiztosítás és segélyügy duzadt emlein. Rendszeresen leszívta a maga meghatározott, bíróságilag megítélt segélyfontját, majd e tejet továbbította őshonába, amely épp úgy lehetett Ploiești-en vagy Galacon, mint Nagykárolyban vagy Vargyasszentimrén. Bár ez utóbbi nyugodtan kizárható a sorból, hiszen abban a jámbor székyel fáluban feltűnt volna, ha valakinek kilencszobás kis udvarháza, várkonya van, meg tucatnyi luxusjárdány turbózik a pitvarban. Ám másutt R-honban aligha, hiszen sok talpra- és pénzreestet ügyes embernek van már kilenc gótikus trónterme és hét darab nyolcvanlőerős luxushintaja, jachtja libériás liberálissal, demolakájával, szobaciacával és gyémántokkal kihányt személtáppattal.

Az elkaptott Cialoveanu-Csalowszky három enyhe évet kapott a kegyesszívű angol bíróságtól, miután bevallotta, hogy itthon csupán szerény kis birtokkal (manor) rendelkezik. Ezek után várható, hogy a brit pénzügyőrség kiszáll Ploiești-re vagy Kászonalizmíllióra, ráteszi a kezét erre a kisebb vagyongára, várkonyára, 12 luxusbabakocsira s akkor majd következik egy botrányos hercehurca, per, hágai bíróság, kit illet Cialoveny-Csalowszky vagyona, hazánkat-é vagy a ködös Albiont.

Pedig az a szegény fiú csak az igazságszótás vágyától hajtva-üzve futott a szigetországba. Ugyanis a szocializmus idején a mamaiai és eforiai hotelekben megzsaló britek a munkanélküli segélyből dőzsöltek két heteket, miközben ő keményen dolgozott a bányában vagy hajlongott előttük a luxuséttermekben kis borraivalóért, rágógumiért, és soha nem mehetett Brightonba nyaralni a román munkanélküli segélyből.

Igaz akkor sem munkanélküli segély, sem segély nem volt. Munka annál Sebestyén Mihály inkább. De akkor is...

Egy elmaradt előadás margójára

Már azt hittük, hogy kinőttük. Kezdte elfeledtetni velünk Schengen, a Duna stratégia, a Nabucco gázvezeték meg a regionális együttműködés, hogy ilyen is volt. Aztán kutakodunk az emlékezetünkben. Megjelenik Ceoneta, Funar, az alapszerződés, a kolozsvári magyar főkonzulátus odisszeája, meg a magyar igazolvány fura ügye. Amikor a nacionalista hecckampányt, ha nem is az állampolitika, de az állami intézmények szintjére lehetett emelni.

Ma már ezek avitt emlékek. Nincs utánuk nosztalgia. Áporodott illatú, rossz emlékek monumentumai az intézményesített ostobaságnak. Ugyanakkor a gazdasági válság idején némi luxus is természetlen, történelmi legitimációs kényszerből politizálni. Már azt hittük, hogy ez lehetetlen. És akkor jön ez az ügy Alföldi Róberttel és a Nemzeti Színház megígért bérbevitelének visszavonásával...

Tény, hogy ezt a döntést nem a magyar kormány vagy a külügyminisztérium hozta meg. Nem Romániát, hanem a Budapesti Román Kulturális Inté-

zetet utasították el (vagy ki) a Nemzeti Színházról. Ugyanakkor az is tény, hogy az ígért visszavonása és az előadás lemondása politikai okokból, a magyar kormánypárt nyomására történt. Az is egyértelmű, hogy egy magyar állami intézmény ebben az esetben politikai, mégpedig pártpolitikai döntést hozott. Nem szolgált, hanem kiszolgált, és ez önmagában is rendkívül súlyos dolog.

A Jobbik handabandázása semmiképp nem mentheti fel a Fideszt ama felelőssége alól, hogy visszafordult arra az útra, amelyen a román állampolitika 1990 és 2000 között tévelygett, s amiért az ország súlyos árat fizetett (lemondott az integrációs folyamatban, épp hogy fel tudott kapaszkodni az utolsó brüsszeli vonat legutolsó vagonjára, kevesebb befektetés érkezett az országba stb.).

Alföldi Róbertre, a Nemzeti Színház igazgatójára sem lehet rákenni a malört. Tény, hogy ő is hibázott, amikor politikai nyomásnak engedelmessé visszavonta szóbeli ígértét, azonban ezt olyan körülmények között tette, amikor a magyar kor-

mány kultur- és médiapolitikája egyértelműen a központosítás irányába mutat. Nyilvánvalóan tetszik, hogy a Fidesz nem túri az autonóm intézményi döntéseket. Ahogyan a nemzeti megbékélés programja minden közhivatal falán ott van, ugyanúgy azok vezetői is a kormánypárt aktivistái kell, hogy legyenek.

Persze, azt is mondhatnánk, hogy mit fáj az nekünk – leendő magyar állampolgároknak –, hogy a magyar kormány központosít és diktatúrát épít? Van nekünk bajunk a mar-

gunkéval épp elég, szükségtelen a volt és majdani polgártársaink gondjait is a nyakunkba venni. Csakhogy a történet jelzésértékű a tekintetben is, hogy miként képviseli el a budapesti kormány a kétoldalú kapcsolatok alakítását. Szomorú lenne, ha a nehezen megkezdődött, de annál fontosabb együttműködés helyét Románia és Magyarország kapcsolatában ismét átvenné a gyanakvás, egymás feljelentgetése különböző brüsszeli fórumokon. Egy ilyen fordulat egyszersmind azt is jelentené, hogy a két ország leszakad a gazdasági

versenyfutásban, Európa perifériájára sodródik.

Másfelől pedig akkor, amikor a magyar kormány az Európai Unió soros elnökségének az átvételére készül, korántsem mindegy, hogy pragmatikus vagy szimbolikus politizálást kíván bevinni a közösségi döntéshozatalba. Az elmúlt héten Orbán Viktor José Manuel Barossóval folytatott megbeszélésein a magyar elnökség egyik kiemelt prioritásának a roma integráció kérdésének a megoldását jelölte meg. Ugyanakkor viszont a kormányfő és pártja mind eddig nem tartotta szükségesnek elhatárolódni a Jobbik nyílt rasszizmusától. Remélhetőleg a magyar kormány megoldási javaslatait ebben a kérdésben nem a szélsőséges ellenzéki párt fogja indukálni. Természetesen mindezek a lehetséges fejlemények nem következnek egyenesen és szükségszerűen a Nemzeti Színházban sajnálatosan elmaradt díszelőadás ügyéből. Remélhetőleg egyedi és elhamarkodott politikai döntésről van szó. Ugyanakkor a magyar kormány előbb-utóbb bizonyosságát kell hogy adja a felelős bel- és külpolitikának, a kétoldalú kapcsolatok javítása iránti szándékának.

Székely Ervin

Elvérzett a (vér)medve?

Jövő évtől végleg lakat kerülhet Kolozsvár egyik gazdasági szimbólumára, az Ursus sörgyárra

Sipos M. Zoltán, Totka László

► Minden jel arra mutat, hogy jövő évtől véglegesen leáll Kolozsvár egyik gazdasági jelképének, az Ursus sörgyárnak a működése. Bár a köztudatban kolozsváriként számon tartott márkanév „nem hal meg”, a töltést 2011 elejétől valószínűleg az Ursus Breweries konszern buzáui egysége veszi át. A vállalat székhelyét már korábban áthelyezték Bukarestbe, és miután elérő leváltották a kolozsvári Octavian Buzoianut, a részvénytársaság vezetésével a skót származású Grant McKenzie menedzsert bízták meg. A *Săptămâna Financiară* értesülései szerint azért, hogy a kolozsvári üzem ne áruljon el teljesen, a vezetőség egy kétszáz férőhelyes, étteremmel és bárral ellátott kis sörfőzdét nyitna a Monostori úton.

A sörgyár működésének leállítását az Ursus Breweries azzal indokolja, hogy az utóbbi években nagyobb mennyiségű sört állítottak elő Romániában, mint amennyi kielégítene az igényeket, így a kolozsvári gyár fenntartása a teljes részvénytársaság rovására megy. A

vállalati közlemény kitér arra is, hogy a konszern négy nagy söripari üzeme közül a kolozsvárinak voltak a legmagasabb működési költségei. A megszüntetése mellett szól a logisztikai szempont is: mivel a gyár épülete a város központi szektorába tartozik, állítólag nehezen megközelíthető a nagyobb méretű teherszállító gépjárművekkel.

Megcsapolt csapszékek

Lapunknak a gyár vezetését többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült elérnie, miután a telefonhívásokra senki sem válaszolt. A város vendéglátóipari egységeitől azonban megtudtuk, az Ursus már korábban jelezte a vele szerződést kötött tulajdonosoknak: számítsanak arra, hogy jövő évtől nem a kolozsvári üzemből szállítják majd a közkedvelt italt.

„Nagyjából a hónap elején tudtam meg az egyik beszállítótól, hogy a részvénytársaság bezárná a gyárat, így máshonnan kell beszereznünk ezt a sört. Ez szomorú hír mind ránk, mind pedig a fogyasztókra nézve. Mivel ez a márka jellegzetesen kolozsváriként él a köztudatban,

Hibernálás helyett örök álomra szenderül Kolozsváron az izmos márkanévvé növekedett Ursus-medve

Apad az étvágy a folyékony kenyér iránt

A Pénzügyminisztérium adatai szerint tavaly 1,2 milliárd lejes üzleti forgalmat bonyolított le az Ursus Breweries, mely 0,5 százalékkal haladta meg a 2008-as szintet. A vállalat eladási mutatói azonban már tizenegyszázalékos visszaesérről számolnak be

elég népszerű az itthoni fogyasztók körében, melyhez jutányos ára is hozzájárult. Mivel eddig Kolozsváron gyártották, a legtöbb kocsmában 3-4 lejért lehetett kapni, most azonban nagy a gyanúm, hogy a gyár bezárásával ez is meg fog változni”

– mondta el lapunknak egy neve elhallgatását kérő kocsmatulajdonos.

A kolozsvári működés végleges leállítása körüli gyanút az is megalapozza, hogy a hónap elejétől közel 150 alkalmazottat küldtek szabadságra év végéig, to-

az év első kilenc hónapjában. Az amerikai és dél-afrikai SABMiller csoporthoz tartozó társaság képviselői szerint a 2007–2009-es időszak üzleti forgalma sosem térhet vissza miután az utóbbi másfél év sörfogyasztása országszerte 25 százalékkal csökkent.

vábbi 45 személyt pedig véglegesen elbocsátottak az üzemből. Ezt egy lapunknak nyilatkozó leépített alkalmazott is megerősítette. „November elejétől vagyok munkanélküli, addig sofőrként dolgoztam a sörgyárban. Úgy látom, hogy nem vala-

mi fényes a helyzet a gyár körül, nagy a valószínűsége annak, hogy jövő évtől sem indul majd újra a töltés. Ez egyrészt azért szomorú, mert Kolozsvár elveszíti az egyik legközismertebb márkáját, ugyanakkor rengetegen maradunk munkanélküliek. Bárhogy is nézzük, a város egyik gazdasági faktora a gyár volt” – mondta el az ÚMSZ-nek a volt sörgyári munkás.

„Mérhetetlen” márkák

„Az, hogy lassan minden hazai sörmárka külföldi tulajdonban van, nem biztos, hogy előnyre válik a brandeknek, fontos azonban elválasztani a védjegyet a termeléstől – magyarázta az ÚMSZ-nek Varga Gábor, az országos Szabadalmi és Védjegy hivatal vezérigazgatója. – Ha például a Ciuc tulajdonosa úgy dönt, hogy a székelyek „szent sörének” gyártását elviszi Csíkból, jogában áll megtenni.”

Érdeklődésünkre, hogy a védjegy hivatalnál mérik-e, hogyan viszonyulnak a fogyasztók a hazai márkákhoz, a vezérigazgató elmondta, erre sem lehetőségük, sem kapacitásuk nincs. ◀

HIRDETÉS

PROMOZONA

SZABADOS ATTILA

KELEMEN ATTILA

REKLÁMRÓL
BRANDINGRÓL
ÉRTHETŐEN

SZERDA, 20.00-TÓL

ERDELY FM 97.1

a bizalom hangja

SANDS
promo

HTTP://PROMOZONA.ERDELYFM.RO

Anyák „kényszer munkán”

Baloga-Tamás Erika

► „Hogy fogjuk a fiatal nőket gyermekvállalásra ösztönözni, ha közben csökkentjük a gyermeknevelési segély folyósításának idejét?” – méltatlankodnak kormánypárti politikusok is a gyűlés időtartamának a szaktárcavezető által bejelentett csökkentési szándéka kapcsán. Mint arról beszámoltunk, Ioan Botiş munkaügyi miniszter a hét végén bejelentette: a tervezet szerint legtöbb 18, legkevesebb 12 hónapig élhetnek az anyák az állami segítségével, az eddigi 24-gyel szemben.

Derzsi Ákos volt munkaügyi államtitkár, a képviselőház családvédelmi és egészségügyi szakbizottságának tagja tegnap az ÚMSZ megkeresésére elmondta:

élesen szembehelezkedett saját párttársuk álláspontjával. Miután a hét végén Sulfina Barbu PD-L-s képviselő, volt miniszter bírálta a tervezetet, tegnap Raluca Turcan, szintén alsóházi demokrata-liberális törvényhozó szögezte le: a gyűlés időtartamának csökkentését elfogadhatatlannak tartja. Barbu a PD-L nőszövetségének elnökeként is arra figyelmeztette párttársait: a hazai bölcsődei ellátás nem olyan színvonalú, hogy a munkába szülés után korán visszatérő nők tömegei számára jelentsen megoldást.

Nem a pénz dönt

A lapunk által megkérdezett szülők többsége elsősorban nem az elmaradó támogatás összege

akire ilyenkor számítani lehet” – vélekedett a csiki kisgyermekes anya.

Falun rosszabb

A bölcsődei ellátás hiányosságaira hívta fel a figyelmet egyébként Pető Csilla képviselő a napokban. Mint hangsúlyozta, a hazai csecsemőgondozók elavultak, és túlszűfoltak. „A városi bölcsődék helyzete sem megoldott, mit csinálnak vajon a vidéken élők, akiknek egyáltalán nincs esélyük hasonló szolgáltatással élni?” – figyelmeztetett a lapunknak nyilatkozó RMDSZ-es képviselő.

Az ÚMSZ-nek panaszkodó szülők jelentős része úgy véli, ha megfelelő lenne formailag a bölcsődei ellátás, akkor sem élnének

miképpen sem lesz kiegyensúlyozott gyermek” – vélekedett a marosvásárhelyi Antal Erzsébet, aki másfél éves kisfiát gondozza.

Ahogy tetszik

A pszichológus derültebb ebben a kérdésben. „Közismert, hogy a kisgyermek korai személyiségszerveződésében megkerülhetetlen szerepe van a anyával való folyamatos, nyugodt és bizalomteljes kapcsolatnak. Ennek a társadalomnak, amelynek fontos a gyermekvállalási kedv növelése, ezt mindenképpen szem előtt kell tartania” – figyelmeztet Asztalos Ágnes pszichológus. Ugyanakkor szerinte működőképes lehet egy rugalmas, az anyák igényeire igazított támogatási rendszer. „Lehetőséget kellene teremteni arra, hogy akár két évet is a gyermeke mellett tölthessen az anya, ha akar. Aki pedig a munka mellett dönt, baba- és mamabaráttal munkahelyre térhessen vissza” – magyarázta a pszichológus, aki a főállású anyaság intézményét is hasznosnak véli. „Önmagában nem biztos, hogy rossz a fizetett hónapok számának csökkentése, ha a szülőknek valódi lehetősége nyílik a választásra, és nem a pénz miatt döntenek egyik vagy másik verzió mellett” – tette hozzá Asztalos Ágnes.

A differenciált segélyezés lehetőségét több érintett is felvetette. „Jó volna, ha a többgyermekes, rossz szociális helyzetben lévőkről gondoskodnának, nekik szükségük van a támogatásra. A jól szituált, egygyermekes anyáknak azonban könnyebb megoldani a gyermekfelügyeletet, a munkába állást, esetükben indokoltnak tűnik a csökkentés” – fejtette ki a marosvásárhelyi Kovács Réka, aki három gyermeket nevel kétműszakos állása mellett. ◀

A gyűlés időtartama Európában

Európában a legrövidebb gyermeknevelési szabadságot Svájcban biztosítják, ott 14 hétig maradhatnak otthon az anyák, és fizetésük 80 százalékaival támogatja őket az állam ez alatt az idő alatt. Franciaországban és Spanyolországban 22 hét fizetett és hat év nem fizetett szabadság jár. Németországban 170, Svédországban 163, Norvégiában 150 hét igényelhető.

Fotó: Tofán Levente

Felháborodást keltett a gyűlés időtartamát felére csökkentő munkaügyi miniszteri tervezet

a testület még nem kapta kézhez a munkaügyi minisztérium tervezetét. „Egyelőre a nyilatkozatok szintjén értesültünk mi is a tervről, de a következő napokban alaposan megvitatjuk a javaslatcsomagot az RMDSZ-en belül is. Személyes véleményem az, hogy a gyűlés ilyen jellegű átalakítása nehezen támogatható” – foglalt állást a képviselő.

A kormánytag Botiş bejelentését követően egyébként a nagyobbik kormánypárt több nőtagja is

miatt aggódik. „A gyermeknevelési segély összege olyan alacsony, hogy az semmiképpen sem elég a családfenntartáshoz, egyedülálló szülőként eszembe sem jutott két évig erre hagyatkozni” – vont mérleget a marosvásárhelyi Károly Irén. A csikszeredai Nagy Otília szerint ha csökkentik a gyermeknevelési szabadság idejét, biztosítani kell a gyermekek gondozását is. „Nem minden családban van kéznél egy nyugdíjas nagyszülő,

szívesen ezzel a lehetőséggel. „Három év alatt egy gyermek számára pótolhatatlan az anya. Az a csecsemő, aki a napja nagy részét távol tölti a szüleitől, sem-

Erdőháború Háromszéken

Kovács Zsolt

► Várhatóan a bíróságnak kell döntenie azokban az erdővisszaigénylési ügyekben, amelyek nem tudott megoldani a Kovászna megyei prefektúra. György Ervin háromszéki kormánybiztos tegnap sajtótájékoztatóján elmondta: idén megpróbálták lezárni a zabolai Mikes gróf, a torjai Apor báró és Zágón önkormányzatának erdővisszaigénylési kéréseit. Ez a három legnagyobb, még rendezetlen tulajdonvisszaigénylési ügy, amely több tízezer hektárnyi területről szól. A kártalanítást nehezíti, hogy Háromszéken már nincs ennyi szabad terület, több igénylés kapcsán jogi viták is felmerültek. György Ervin arról is beszámolt, hogy a Kovászna megyei földosztó bizottságnak sikerült tisztáznia Zágón község erdővisszaigényléseinek ügyét. A zágoni önkormányzat által felkért

jogi szakértő és az állami erdészeti képviselői közösen azonosítottak 630 hektár erdőt Kovászna megye területén, amire a napokban kiállítják a birtoklevelet. Másik 800 hektárt Buzău megye területén azonosítottak. Mint arról korábban beszámoltunk, nagy kiterjedésű erdőket igényeltek visza a zabolai Mikes Ármán gróf örökösei, az állami erdészeti szerint a vitatott területeket az 1920-as években az agrárreformtörvény alapján az állam kisajátította, ezekért akkor pénzt fizetett, így tehát nem lehet most visszaigényelni. Ezt az örökösök cáfolják, szerintük a telekkönyvből kiderül, hogy a Mikes család tulajdonában maradtak az erdők. Végül a földosztó bizottság elutasította a Mikesek kérését, így az ügy a bíróságon folytatódik. György Ervin szerint hátravan még a torjai Apor báró örököseinek ügye, akik már húsz éve harcolnak a jussukért. ◀

Anghel: kórházból a tévébe

Hírösszefoglaló

► Tegnap kiengedték a kórházból Cristina Anghel, azt a caracali tanítónőt, aki augusztus végén kezdett éhségsztrájkba. A megszorító intézkedések ellen tiltakozó pedagógus 54 napig tagadta meg az étkezést, állapota ez alatt az idő alatt olyannyira leromlott, hogy többhetes kórházi ápolásra szorult. Betegágyánál meglátogatta Daniel Funeriu tanügyminiszter és Raed Arafat egészségügyi államtitkár is. Anghel úgy nyilatkozott: reméli, hogy nem marad visszhang nélkül a demonstrációja, és a továbbiakban is „vehemens” fel kíván lépni a megszorító intézkedések ellen, de hangsúlyozta, továbbra sem csatlakozik egyetlen politikai párthoz vagy szakszervezethez sem. A fizetéscsökkentések és az úgynevezett decentralizáció ellen felszólaló Anghel figyelmeztetett: a kormány tovább-

bi 17 ezer iskolát kíván bezárni, ezért szükség van a határozott fellépésre. Caracalba egyelőre nem is tér vissza az elégedetlen tanítónő, mert a következő napokban több tévés szereplést is elvállalt. Az országos hírvéneket örvendő pedagógus jelenleg betegágyán van, csupán a jövő felé kíván újra katedrához állni. Bár a hazai média és a kormány tagjai kitüntetett figyelemmel követték megszólalásait, a caracali szülők és gyerekek elfordultak tőle. Többnyire nyilatkozatban kérték, hogy a munkáltató ne foglalkoztassa, mert „kifogásolható a pedagógus lelki és egészségi állapota”. Cristina Anghel azt a nyilatkozatot sem volt hajlandó aláírni, hogy betegágyán marad, mert az erdőgazdálkodásról szóló törvények értelmében a köznevelésben dolgozóknak a köznevelés területén kell dolgozniuk, és továbbá vizsgálatoknak veti alá magát, mert mint fogalmazott, a közeljövőben záróvizsgára és hosszabb idejű lelki gyakorlatra készül. ◀

► Részvénytulajánítás

Demény Lajos halálára

Mély megrendüléssel és fájdalommal értesültünk egykori kollégánk, Demény Lajos elhunytáról. Halálával az erdélyi magyar tudományosság egyik meghatározó alakja, a magyarság ügye iránt elkötelezett személyiség távozott el közülünk. Az erdélyi magyarság történelmének szakértőjeként, kutatóként, de szerkesztőként, az Erdélyi Múzeum-Egyesület egyik újrarendítőjeként is egyaránt sokat tett a magyar közösség szellemi megmaradásáért, ez a küldetés, ez a feladat élete végéig meghatározta tudományos és közéleti munkásságát. Demény Lajos a Romániai Magyar Demokrata Szövetség alapító tagja, majd a tanügyminisztérium miniszterhelyettese, két évig pedig az RMDSZ Bihar megyei szenátora volt. Tapasztalata, bölcsessége, tudása fontos volt számunkra a közösségünk jogaiért folytatott két évtizedes küzdelemben. A RMDSZ országos szervezete nevében őszinte részvételemet fejezem ki a gyászoló családnak.

Markó Béla,
az RMDSZ elnöke

► Megemlékezés

Rekviem a székelyek történeleméért

Megrendülve értesültem a székelyek nagy történeleméért, Demény Lajosnak az elhalálzásáról. Oktatói és kutatói munkája maradandó értékű. Hatalmas szerepe volt a Székely Oklevéltár elindításában, amelyben végre előkerülhettek azok a forrásmunkák, amelyek az erdélyi magyarság, a székelység történelmére vonatkoztak. A '70-es években ezzel a kezdeménnyel olyan magyar történészeknek biztosított publikálási lehetőséget, akik addig nem is remélhették, hogy kutatásaik napvilágot látnak. A Román Akadémia bukaresti Nicolae Iorga történelmtudományi intézetének főkutatójaként, a nemzetiségtörténeti kutatások osztályvezetőjeként a '80-as évek során, amikor addig nem látott módon fellángolt a vita Erdély történelméről, állhatatosan és bátran védi a nemzeti kisebbségek, a magyarság szerepét Erdély történelmének alakításában.

Már 1976-ban, egy, a Korunkban megjelent interjúban így vall erről a kérdéssel: „Az együttélő nemzetiségek történetének alapvető sajátossága, hogy szerves része hazánk történetének, szorosan kötődik ehhez a területhez, és alakulása elválaszthatatlan a román nép történelmétől. E sajátosság mellőzése megakadályozná a nemzetiségek történelmi múltjának megértését, mint ahogy szegényebbé, egyoldalúvá válna a román nép történelme is az itt élő magyar, német, szerb stb. lakosság utóbbi évezredben való jelenlétének és szerepének figyelmen kívül hagyásával.”

Maradandó értékű oktatói és kutatói munkája mellett jelentős szerepe volt a Romániai Magyar Demokrata Szövetség megalakulásában, az 1989-es rendszerváltást követően rövid ideig a tanügyminisztérium államtitkára, két évig Bihar megyei szenátor volt. Őszinte részvételemet fejezem ki Demény Lajos professzor családjának, elismerésem tolmácsolva az erdélyi magyar közösség önépítő munkájában vállalt kiemelkedő szerepéért!

Kelemen Hunor
kulturális és örökségvédelmi
miniszter

Röviden

Jazzkoncerttel nyit az Interferenciák

Rendkívüli jazzkoncert nyitja az Interferenciák 2010 Nemzetközi Színházi Fesztivál a Kolozsvári Magyar Állami Színházban december 1-jén, este 8 órától a fesztivál hivatalos megnyitóján láthatja a közönség az Elevation kvartett rendkívüli koncertjét. Az Elevation kvartett tagjai: az erdélyi származású, 1999 óta New York-ban élő zongorista és zeneszerző, Lucian Ban, Abraham Burton szaxofonos, Brad Jones nagybőgős, valamint Eric McPherson dobos.

Parti Nagy Lajos Kolozsváron

A Korunk Akadémia meghívására Kolozsváron olvas fel Parti Nagy Lajos, az Ibusár, a Grafifesz, A fagyott kutya lába című művek szerzője ma este 6 órától a Kolozsvár Társaság székhelyén. Az est házigazdája Balázs Imre József, a Korunk főszerkesztője lesz.

Emlékkönyv Egyed Ákosnak

Egyed Ákos akadémikus 80. születésnapjára készült *Emlékkönyvet* mutatják be Kolozsváron csütörtökön 18 órakor, az EME székházában. A rendezvényt megnyitja, és az ünnepeltet köszönti Sipos Gábor, az EME elnöke. A kötetet bemutatja Péntek János akadémikus, az EME alelnöke.

Képek és könyvek estje

Kiállításnyitót és könyvbemutatót tartanak Kolozsváron az EMKE Györkös Mányi Albert Emlékházában holnap 18 órától. Kiállítanak Bandi Kati, Fazakas Tibor, Köllő Margit, Márton Árpád, Sárosi Csaba, Vargha Mihály, Zsigmond Márton, munkásságukat Németh Júlia méltatja, egyben bemutatja a Pallas-Akadémia Könyvkiadó művészeti könyveit. A kiállító művészek életét és munkásságát bemutatja, a Múterem- és az Élet-Jelek-sorozatban megjelent köteteket Sarány István, a kiadó főszerkesztő-helyettese ismerteti.

Részvénylívánítás

Tarr László emlékére

Fájdalommal értesültünk Tarr László színművész haláláról. A Marosvásárhelyi Székely Színház sokáig meghatározó személyiségeként számos felejthetetlen alakítással gazdagította a marosvásárhelyi és az erdélyi magyar színházi életet. Az RMDSZ országos szervezete nevében őszinte részvétemet fejezünk ki a gyászoló családnak.

Markó Béla,
az RMDSZ elnöke

Gyorsított munkatempó a Mátyás-szobor körül

A Mátyás-szoborcsoporton dolgozó restaurátorok reménykednek, hogy a legutóbb leszögeztett, november 27-i átadási határidőt tartani tudják. A négy vezér bronzalakja is visszakérült a talapzatra, és a korábban építőtelepként szolgáló térrészen is elkezdték lerakni a kőburkolatot.

Sipos M. Zoltán

Felgyorsult iramban folynak a kolozsvári Mátyás-szoborcsoport restaurálási munkálatai. A szoborcsoport lovas alakja már korábban visszakérült eredeti helyére, amint erről lapunkban is tudósítottunk.

Az elmúlt hétvégén azonban, újabb jelentős lépésként, a négy vezér bronzalakja is visszakérült a talapzatra. Néhány órán át a vezérek teljes pompájukban láthatóak az arra járók. Majd a restaurátorok, az időjárásra való tekintettel, a bronzalakokat egy rögtönzött sátor alá rejtették.

A felgyorsult munkatempó és a szoros átadási határidő miatt a restaurálást vezető Kolozsi Tibor csak szűkszavúan nyilatkozott lapunknak. „Nagy léptekkel haladunk a végcél felé, a vitézek alakjai is visszakérültek már

eredeti helyükre. Jelenleg az alakok végleges rögzítésén és azok patinázásán dolgozunk. Gyorsan kell cselekednünk, mert ezen a hétvégén át kell adnunk a munkát” – mondta el a restaurátor.

A kőelemek restaurálási munkálatai párhuzamosan haladnak a bronzemek felújításával. Nagy Benjámint szobrász, kőrestaurátor csapatával az utolsó simításokat végzik a talapzaton és a bolt-

A korábbi építőtelep területét kőburkolattal rakják ki, a tér újra Főtér lesz

A szerző felvétel

Milyen a jó mese, mester?

Beszélgetés Berecz András magyarországi mesemondóval, népdalénekesrel

Hétfőn tartották a kolozsvári Népzene és Néptánc találkozókat, ahol Berecz András mesemondó és népdalénekes is fellépett. A mindig mosolygós, jókedvű mesélő lapunk munkatársával a gálaműsort megelőzően beszélgetett.

S. M. Z.

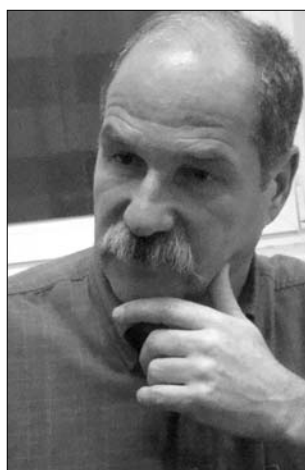
Pár évtizede a meséknek még fontos szerepük volt egy-egy közösség, család életében. Ez mára mennyire változott, hol van ma a helye a mesének? Egyáltalán van-e ma igény a mesékre?

– Én ezt a kérdést békaperspektívából látom, innen nézve nagyon üdítő: akárhova megyek, nagyon szeretik a meséket. Azt a tömeget, amelynek fogalma sincs a meséről vagy esetleg még irtózik is tőle mert nem tudja, hogy mi az, azt kevésbé ismerem. De ilyen emberekhez is volt szerencsém, kellett is hozzá három nap, hogy talpra álljak. Mindezekkel együtt úgy látom: a mese olyan egyetemes műfaj, amelyben gyermektől öregig mindenki megkapja a magáét. Nagyon sok ember közös munkája és ezért köztulajdon. Ahogyan a karzatról jönnek le az ifjak, a deszkát mindegyik megfogja, hogy le ne essen a lépcsőn. Olyan simára le tudják így sikálni a deszkát, hogy az valóságilag fénylik. Hát ilyen a mese is. Az egész furcsa éle-

tünkben egy ilyen kapaszkodónak látom, amelyben megfogózik az ember, főleg egészséges állapotában. És miután elment valaki, jön egy következő és tovább csiszolja a történeteket. Ezt tehát nem lehet elrontani. Nem példányszámokon próbálja ki magát egy mese, és nem szerkesztőségekben, hanem abban a pillanatban, amikor elhangzik. Itt van az egészséges fejlődés lehetősége, mikor valaki azonnal megkapja a visszajelzést. A hallgatóság állapota hajtja a mesemondót. Az sarkallja, hogy aki hallja az örüljön neki, boldog legyen és megváltozva menjen haza. Ez egy semmivel nem helyettesíthető motiváció.

Milyen a jó mese?

– A jó mese...hát az leköti a hallgatóságot. Hiába van egy szép történet, amelynek tulajdon. Ahogyan a karzatról jönnek le az ifjak, a deszkát mindegyik megfogja, hogy le ne essen a lépcsőn. Olyan simára le tudják így sikálni a deszkát, hogy az valóságilag fénylik. Hát ilyen a mese is. Az egész furcsa éle-

kalmat adnak mindenki számára, hogy legalább képzeletben legyőzhessék a világ összes akadályát.

Például egy háború után, sok olyan katona volt, aki láb nélkül jött haza a frontról, ráadásul egy olyan házba, ahol nem várták. És mikor kérdezték tőle „Na mi volt a szibériai fogságban?”, elkezdett mókázni. S nem azért, mert megbolondult, hanem mert van a bajnak, bánatnak egy olyan fokozata, amelyben egy érző ember mókázni kezd. Ez nem felelőtlen, ez egészen más. Aki vesztes csatából mesébe burkolva

győztesen jön haza, tulajdonképpen egy reményt fogalmaz meg. Még azt is merem állítani, hogy a további életének valamilyen értelmét szedi össze. A jó mese reményt ad, egy kicsit magyarázatot is arra, hogy hogyan keveredtünk mi ide, születéstől a halálig, ebbe a rövid és értelmetlen életbe.

– Ön gyakran járja a magyarok térségeket meséket gyűjtve. Hol található a legtöbb mese?

– Próbálok a Székelyföldet megkerülni, de nem tudom. Régóta nagy tisztelője vagyok ennek a vidéknek, az itt élő embereknek. Kodály is megemlíti, hogy a székely dalok, azok a tavaszi szántás. Ezekkel érdemes az egész magyar észjárás beszélni. Itt valami hatalmas méretű frissesség, eredetiség van az egészben: olyan mint ha egy füledet szobába ablakot nyitna az ember. Lehet választani: vagy odatartja magát ennek a frissességnek, vagy pedig riadtan elzárkózik előle az székelységet úgy látom, mint aki nagyon szívesen megvált a legszebb dalaitól, zokszó nélkül otthagya a legszebb balladait, a ruhái se igen kellene neki, de valamitől nem akar – talán nem is tudna megválni: ettől a nagy-nagy nyelvi leleményességtől.

„Magyartalan” Gaudeamus

Antal Erika, Baló Levente

Tegnap ért véget az ország legnagyobb könyvvására Bukarestben. A *Román Rádió* által szervezett Gaudeamus könyvvásár nagyságrendjét a számok mutatják: 14 ezer négyzetméteren zajlott, 380 kiadó vonult fel Romániából és külföldről, 540 könyvbemutatót és szakmai megbeszélést tartottak, körülbelül 103 ezer látogató fordult meg az öt napos rendezvényen. Nyolcezer kötetet adományoztak falusi könyvtáraknak „A könyvek hazatérnek” akció keretén belül.

A könyvvásár utolsó napján kiosztották a Gaudeamus tróféákat, három kategóriában, a közönség szavazatai alapján. Így kitüntetést kaptak a Humanitas, az Adevarul és az ALL könyvkiadók. A könyvvásár legkevesebb könyve Grigore Cartianu, az Adevarul kiadó gondozásában megjelent *A forradalom gyilkosságai (Crimele Revoluției)* című műve.

A 380 könyvkiadó között azonban nem volt egyetlen erdélyi magyar kiadó sem. Káli Király István érdeklődésünkre elmondta, öt évvel ezelőtt vett részt utoljára magyar könyvkiadó vásáron, de mivel a magyar kiadványok iránt nem volt érdeklődés, többet nem mentek a bukaresti könyvvásárba. „Ingyen standot is felajánlottak, de nem éri meg akkor sem, hiszen az ott tartózkodás költségei akkorák, hogy az csak veszteség lenne számunkra” – mondta a Romániai Magyar Könyves Céh elnöke, hozzátéve, hogy a magyar könyvek nem érdeklik a bukarestiek.

Hasonló a helyzet a minden év novemberében megrendezett Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron is, ahol a román könyvek iránt nincs érdeklődés. Míg korábban próbálkoztak román nyelvű kiadók is, hamar rájöttek, hogy számukra sem hoz hasznót a Marosvásárhelyen való tartózkodás, a város román lakossága ugyanis nem érdeklődik a könyvfesztivál iránt.

Korábban Marosvásárhelyen is megszervezték a Gaudeamus könyvvásárt a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokában, ahol román nyelvű kiadványokat kínáltak, de a szervezők érdektelenség miatt lemondtak a továbbiakban a vásárhelyi vásárról.

Zágoni Balázs, a Koinónia könyvkiadó igazgatója lapunknak elmondta: a Gaudeamus könyvvásárnak jelent a maga szimbolikus jelentősége, és illene ott lenni, de másképp döntöttek, mert olyan anyagi megterhelést jelent a kiadó számára, amit nem tudnak jelen körülmények közt bevállalni. Zágoni szerint alig-alig van átjárás az erdélyi magyar és a román könyvkiadás között. ◀

Beszélgetős volt a filmhét

„A bukaresti magyar filmhét igazi erőssége a remek kínálat mellett a vetítések után lezajlott szakmai beszélgetés volt, melybe a közönség is bekapcsolódhatott” – értékelte lapunknak a IV. Magyar Filmhét Radu Vasile Igazság filmművész.

Vágölygi B. András Kolorádó Kid-je volt az egyik igazi csemege a bukaresti magyar filmhéten Fotó: Salamon Márton László

F. I.

„Úgy látom, hogy évről évre egyre többen kíváncsiak a magyar filmekre. Idén például volt olyan film, amelyiken a mozi zsűfólásig telt, többen állva nézték végig a produkciót” – foglalta össze lapunknak Radu Vasile Igazság a bukaresti Magyar Kulturális Intézet által szervezett, vasárnap esti lapzártánk után véget ért IV. Magyar Filmhét sikerét. A Bukaresti Színház- és Filmművészeti Egyetem Multimédia Karának docense úgy véli, a szervezők a Parasztmúzeum Horia Bernea mozitermében olyan magyar filmművészeti produkciókat mutattak be, melyek a bukaresti román és magyar nézőknek is egyaránt szórakoztató és tanulságos

alkotásoknak bizonyultak. „A filmmelv univerzális jellegénél fogva ezek a produkciók a nyelvi hovatartozástól függetlenül mindenki számára érthetőek. Talán a dokumentumfilmek között volt csak egy két olyan alkotás, amelyek közelebb álltak a magyar nézőkhöz, de a nagyjátékfilmek közül mindenkit érthették a románok is” – válaszolta Radu Vasile Igazság arra a kérdésünkre, hogy a román nézők szerint mennyire tudnak azonosulni a magyar filmek hőseivel.

Bretter Zoltán, a bukaresti Magyar Kulturális Intézet igazgatója a filmhétet indító sajtótájékoztatót úgy fogalmazott, hogy „a Magyar Filmhéthez hasonló rendezvények révén meg lehet mu-

tatni a nagyközönségnek, hogy nem csupán Hollywoodban születnek jó filmek, hanem Európában is, ezen belül Magyarországon és Romániában.” A Színház- és Filmművészeti Egyetem docense szerint a rendezvényen valóban bizonyították „a magyar filmművészet nagyságát”, ugyanis „a lehető legjobb filmeket mutatták be”. Az egyhetes filmmaraton alkalmából olyan fikciós játékfilmek fényltek fel a vásznon, mint a *Kolorádó Kid* (rendezte: Vágölygi B. András), a *Másik bolygó* (r. Moldoványi Ferenc), a *Halálkeringő* (r. Köves Krisztián Károly), a *Poligamy* (r. Orosz Dénes), a *Vespa* (r. Groó Diana), a *Team Building* (r. Almási Réka) vagy a *Cukor Show* (r. Dömötör

Tamás). „Külön öröm volt – annak ellenére, hogy már többször is láttam – Almási Tamás *Puskás Hungary* című filmjének bemutatója, hisz Öcsi mindenünk gyerekkori példaképe volt” – lelkenedett Radu Vasile Igazság, aki szerint az egészsétes játékművek mellett a dokumentumfilmes kategória is tartogatott igazi meglepetéseket. A bukaresti szakember szerint a minőségi filmek mellett a Magyar Filmhét igazi erőssége az volt, hogy a szervezők több filmnek is meghívták a rendezőjét, forgatókönyvíróját, operatőreit vagy színészeit, s „így egyrészt közelebb hozták a műalkotást a nézőhöz, másrészt pedig hosszú szakmai beszélgetések zajlottak”. ◀

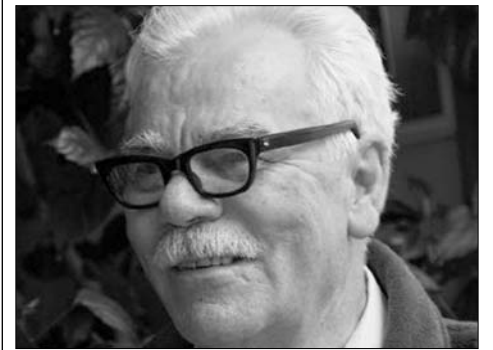
Száz szó

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Szervezete kampányt készít elő, amellyel az ehető rovarok fogyasztására igyekszik ösztönözni a fejlett országok lakosait is. Afrikában, Ázsiában és Dél-Amerikában számtalan ember számára mindennapos szokás ma is a rovarok fogyasztása. Thaiföldön például az emberek nyíveket, szöcskéket, csótányokat és egyéb rovarokat fogyasztanak szívesen rágsálnivalóként. „Erdői rovarok élelmiszerként: az ember visszaharap” – így hangzik a mottója annak a nemzetközi konferenciának, amely egy akciótérvezet a rovarévs élelmezésre például Európában is. A FAO szerint az ehető rovarokban nagy mennyiségben vannak telítetlen zsírsavak, vas, zsír, ásványi anyagok és vitaminok. Nem azért mondom, de maguk az ENSZ-szakértők is tartalmazznak hasonlót. Nyami!

(szücs el)

Röviden

Elhunyt Dali Sándor újságíró

Életének 81. évében elhunyt Dali Sándor, a *Háromszék* című napilap lapelődője, a *Megyei Tükör* alapító főszerkesztője. 1930. június 29-én született Szovátán. Iskolai tanulmányait a marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnáziumban, majd a nagybányai Állami Gimnáziumban végezte. 1951-ben érettségizett a marosvásárhelyi Egészségügyi Líceumban. 1955-ben szerzett pedagógia-pszichológia diplomát a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen. 1961–1968 között az *Iffjúmunkás* főszerkesztője, majd a sepsiszentgyörgyi *Megyei Tükör* újság alapító tagja és vezetője. 1974-től a *Hét* kulturális hetilap főmunkatársa, 1984-től az 1992-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig a sepsiszentgyörgyi színház igazgatója.

Izraeli turnén Dancs Annamari

Holnaptól jövő keddig Izraelben adja elő a legszebb operettalokból készült összeállítását Dancs Annamari. A román és magyar nyelvű produkcióban az erdélyi énekesnő partnere a Ion Dacian Román Nemzeti Operettszínház táncos-komikusa, Cătălin Petrescu. A hat állomásos turné színhelyei: Beer Sheva, Tel Aviv, Kiriat Haim, Jeruzsálem, Rishon Lezion, Kfar Saba. Annamari és Cătălin Petrescu mellett a gálán fellép Alagi János, Eperejesi Erika, Poly Boglárka és Bozsó József, közreműködik a Miskolci Opera zenekara és balettkara.

Médiagnózis

Balkáni reklám-nosztalgia

Nosztalgikus-helyzetlemző ülést tartottak a romániai reklámpar alapítói nemrégiben, a fővárosban zajló BIZ-napok keretén belül. A kötetlen hangvételű, de mégis ünnepélyes eseményen inkább anekdotaszzerűen villantották fel a mostani/hajdani cégigazgatók a szakma kezdetének sajátos színpontjait jelentő eseményeket, vették számba a visszhangzó sikereket, illetve a látványos bukások okait. Amint lapunkban is többször beszámoltunk arról, a hazai hirdetőipar is alaposan megsínylette a gazdasági visszaesést, és a legtöbb kudarcrnak az volt az oka, hogy a hirdetőcégek túlzottan kisszámú megrendelőtől kapták legjelentősebb összegű jövedelmüket.

Amint a beszélgetésen is elhangzott, a túlzottan a televízióra építő, bevált, legtöbbször az ösztönökre alapozó, „övény aluli” technikákat alkalmazó romániai reklámpar balkáni módszerekkel indult. A Cristian Burci, Dragoş Grigoriu, Manuela Necula, Ştefan Iordache stb. visszaemlékezéseiből előtűnő világ egyszerre fájdalmasan ismerős, és fájdalmasan idegen is. Megtudtuk, hogy a reklámcégek önképzésében, imidzsteremtésében beletartozott az is, hogy drága, de órára bérrelt hotelszobákban írták alá a szerződéseket (amit valószínűleg a kliens is tudhatott, de... „noblesse oblige”), míg az igazi „művelési központok” sokszor fürdőszobákba

vagy garázsokba voltak berendezve, és a nappal csokornyakkendős-lakkcipős igazgatók éjjelenként lezuhosokkal szórták tele a várost. A résztvevők szerint a Kárpátokosori reklámpar azért sínylette meg így a gazdasági visszaesést, mert tulajdonképpen rossz alapokból, rossz stratégiákból rossz irányba, a zsigeri szintű kommunikáció felé indult, és nem eredeti ötletekre, hanem Nyugatról szolgálatát átvett marketingstratégiákra alapozott. Az egyesek szerint közvetlenül a rendszerváltás után, míg mások szerint igazi „sebességgel” csak 1995-ben induló profi hirdetőipar mostani megtorpanása tehát szinte szükségszerű volt. Az öntapadó le-

húzos reklámképek kora lejárt – Nyugaton lassan az internetes tartalmakba beépülő, 3D-s, az interaktivitásra alapozó reklámok is kezdnek egyre nagyobb teret hódítani. Kíváncsian várom, hogy mi lesz az eredménye ennek a megbeszélésnek, vajon továbbra is a nemiséget vagy a brutális kíváncsiságot meglovagoló szemét özönlík majd ránk, kettőbe törve a legjobb filmeket, a legszebb kultúrmiősorokat, vagy valamelyest finomodik majd a reklámkínálat. Valamiért azonban nem vagyok optimista: a saját eredetüket csak most megvalló ügynökségek erkölcsi fejlődését illetően.

Péter Árpád

Nézők előtt az Erdély Hangja

Kovács Zsolt

Harminchaton kezdik a nyilvános versenyt csütörtökön az Erdély Hangja címért, miután a *BummTV.com* internetes portál által szervezett tehetségkutató szakmai zsűrije hétvégén lezárta az előválogatást. A háromszáz jelentkező közül kiválasztott elődöntősök négy fordulóban mérik össze tudásukat és tehetségüket a kézdivásárhelyi Vigadó Művelődési Házban. „Nem szeretnénk magunkat összehasonlítani a tévéadók műsoraival, ez egy eltérő koncepció, és nem is kereskedelmi jellegű rendezvény” – szöge-

zte le lapunk érdeklődésére János Tas. A szervezők szerint azért nem zajlott nyilvánosság előtt az előválogatás, mert nem szerették volna kinevetetni azokat, akik tehetség nélkül jelentkeztek a rendezvényre. János Tas lapunknak elmondta: céljuk a hazai tehetségek felkarolása és népszerűsítése. Hozzátette: a magyarországi kereskedelmi tévéken futó tehetségkutatók révén nagy az érdeklődés az ilyen rendezvények iránt, és azt tapasztalták van rá igény Erdélyben is. A november 25-én a kézdivásárhelyi Vigadóban szervezendő elődöntőn már élesben mérik össze tudásukat. A tovább-

jutók december 9-én és 16-án vesznek részt további elődöntőn, hogy a versenyben maradtak végül a december 23-i gálaesten lépjenek színpadra a Vigadóban. János Tas szerint nagy az érdeklődés az esemény iránt, hiszen az akció elindulása óta honlapjukat 70 ezren látogatták. A 36 kiválasztott énekes és zenekar, hangszeres tudás illetve tánc területén versenyez az 1000 eurós fődíjért, videoklipért és egy nekik írt zene számért. Az esemény a *www.bummtv.com* címen is követhető, ahol az előadott produkciók videofelvételei hamarosan megtekinthetőek lesznek. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA
2010. november 24.

A nap filmjei

TV2, 12.30
Jó lovam, Mississippi

Megkezdődik végre a nyári szünet, így a kis Emma vidékre mehet a nagymamájához nyaralni. Sok ismerős és régi barát várja a kislányt, mint például Mississippi, az idős gazdaember lova. Emmát azonban az a szomorú hír várja, hogy öreg barátja meghalt és az örököse, aki az unokaöccse, a vágóhidra szánja a kedves Mississippit.

Pro Tv, 20.30
Tűzdráma

Egy fiatal anya és gyermeke halálával végződő tűzmentő akció után Jeff Talley, a Los Angeles-i rendőrség szakértője egy csendes kisváros rendőrfőnökeként folytatja pályáját. Nem sokkal megérkezése után azonban három rablásra készülő tinédzser tévedésből egy korrupt könyvelő tulajdonában lévő, több millió dollárt érő villában találja magát. Pánikba esnek és tűszul ejtik a családot.

m2, 22.25
Májusi zápor

Szerelem és féltékenység – és minden, amit ez a két szó takar és felfed –, erről szól ez a háromszögtörténet. Három emberi arc és három emberi test története. Nem számít semmi más, csak az arcok, szemek, arcba boruló haj, kezek összefonódva, ökölbe szorulva, simogatva és levegőben maradva és a testek. Talán még az eső. A végig zuhogó, porzó, lázongó, sziszegő májusi zápor.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **12.57** Harangszöveg **13.00** Déli krónika **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tebenned bíztunk **15.05** Arcvonások **16.05** Közélelől **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **21.30** A nap történései **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Közbeszéd – közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás **12.15** Miben segíthetünk? **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Gazdasági magazin, Összhang **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló, Meditáció: adventista egyházi műsor **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Vendég a Stúdióban **17.00** Nap-óra **17.30** Jazzmagazin **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.35 Gazdakör
7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély (am.-mex. sor.)
9.50 Újrakezdés (olasz sor.)
11.00 Család-barát
11.55 Ízörzők: Kalaznó
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Kikötő
15.25 A Duna-Tisza köze védett növényei
16.15 Miért éppen Magyarország? (ism.)
16.45 Látogatóban (portréf.)
17.40 Nyelvőrző
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Újrakezdés (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.15 Közbeszéd
21.40 Török kezdőknek (német vígj. sor.)
22.10 Diplomata vadász (ism.)
22.55 Sport hírek
23.00 Váltó
23.15 Kőbe lehelt lélek
0.20 Közlelőbb Kínához
0.50 Kikötő - Friss (ism.)
1.05 Isten szeme előtt
2.25 Híradó (ism.)
2.50 Napok, évek, századok (ism.)
3.35 Magyar elsők
3.55 Kikötő - Extra (2010)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (sor.)
10.00 Profzionisták
11.00 Nagy emberek a TVR-ben
11.15 UEFA Champions League (ism.)
12.45 A palota legendái: Jumong herceg (dél-kor. sor.)
13.55 Beteljesült remények
14.00 Hírek
14.45 Egyszerűen ízletes (ism.)
14.50 A bor románul
15.00 Teleshopping
15.30 Hasonszőrűek (ism.)
16.00 Együttélés
17.00 Kontra generáció (ism.)
17.30 Civil szféra Blitz
18.00 Hírek
18.30 A palota legendái: Jumong herceg (dél-kor. sor.)
19.35 Csak Románia! (ism.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
20.40 A nap témája
21.05 UEFA Champions League Stúdió (live)
21.40 Panathinaikos Ate-na - FC Barcelona labdarúgó mérkőzés (live)
23.50 UEFA Stúdió (live)
0.15 Gól gól után

VIASAT 3

8.50 Gyilkos sorok **9.55** Egy kórház magánélete **10.55** Tuti gimi (sorozat) **11.55** Vagány nők klubja (am. vígjáték) (isméltés) **14.10** Monk (sorozat) **16.05** CSI (sorozat) **17.00** Egy kapcsolat szabályai (sorozat) **18.00** Feleségcsere **19.00** A médium (sorozat) **19.55** A dadus (sorozat) **21.00** Jóbarátok (sorozat) **21.30** CSI (sorozat) **22.30** Született detektívek (sor.) **23.30** Esküdt ellenségek (sor.)

m1

6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sport hírek
10.00 Önök kérték! (ism.)
10.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (sor.)
14.35 Hrvatska kronika
15.05 Ecranul nostru
15.35 Ájtáró
16.05 A bűvös tükör (ism. f.)
16.40 Jelenetek a szobrok életéből
17.00 Optika - 1124
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.35 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
19.40 McLeod lányai (auszt. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Két zsarú egy pár (olasz krimisor.)
22.05 Az Este
22.35 Kapcsolat a mennyországgal (am. filmdráma, 1. rész, 2002)
0.05 Múlt-kor
0.30 Prizma
0.45 Hírek
0.50 Sport hírek

TVR 2

6.15 Teleshopping
7.00 Wild Cart (amerikai sorozat)
8.10 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor
10.00 Nyitott játszma (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Teleshopping
14.30 Együtt Európába
15.30 Eg és föld között (ism.)
16.00 Wild Cart (amerikai sorozat)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Vallomások
18.30 eForum
19.00 Biznisz óra
20.00 A térképen túl
20.30 Különleges hadműveletek
21.00 Esküdt ellenségek (amerikai krimisorozat)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 A Donnelly klán (ausztrál krimisorozat)
0.00 eForum (ism.)
0.30 Atlasz (ism.)
1.00 Vallomások (ism.)
2.00 Biznisz óra (ism.)
3.00 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sportidő
14.10 Külön kiadás
15.00 Sport.ro Hírek
16.00 Komolyan (live)
17.00 Champions League: Dinamo - Rabita Baku női röplabda mérkőzés **18.30** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **21.00** Sport.ro Hírek **22.00** Tenisz Bajnokok Ligája (live) **0.10** Wrestling WWE

m2

6.50 Ma Reggel
10.25 Domovina
10.55 Körzeti magazin - Debrecen
11.45 Sorstársak
12.10 Szemünk fénye a gyermek
12.30 Most a Buday!
13.01 Híróra
13.02 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Szép otthonok, remek házak
15.05 Arany metszés
15.55 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.)
16.50 Színészpalló (olasz sor.)
17.40 Bűvölet (olasz sor.)
18.10 Magyar válogatott
19.05 Ájtáró
19.30 Esti mese: A mikulástanonc
20.00 "Életcélok-hívallások"
20.05 René Magritte - a lehetetlen megfestője (ismerett. f.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Dublini doktorok (sor.)
22.25 Májusi zápor (magyar tévéf., 2008)
23.15 Záróra
0.10 Optika
0.35 Médiaguru
1.00 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Sport
9.55 Könyvbemutató
10.00 Natalie Wood rejtélyes élete (amerikai filmdráma), 2. rész
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat, ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport
13.30 Nevsz csak! (am. vígjáték sorozat)
14.00 Családi bűnök

(amerikai filmdráma, 2004)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tűzdráma (am.-német thriller, 2005)
22.15 Az örökség (román sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 Dexter (amerikai sorozat)
1.00 Tűzdráma (am.-német akcióthriller, 2005) (ism.)
2.30 Pro Tv hírek (ism.)

ACASĂ

9.45 Rosalinda (sorozat)
11.15 Elátkozott paradicsom (sorozat) **12.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **14.00** Marina (sorozat) **15.15** Viktória (sorozat) **16.30** Rosalinda (sorozat) **17.30** Igaz történetek **18.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **19.30** A tiltott gyümölcs (sorozat) **20.30** Szerelem és becsület (sorozat) **21.30** Analia másik arca (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** Hét bűn (sor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Autómánia - Autómagazin (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli - Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentin sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.20 112 - Életmentők (német akció sor.)
16.20 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
17.10 A szerelem rabjai (argentin sorozat)
18.10 Vacsoracsata
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 ValóVilág (2010) (élő)
21.10 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar sorozat) Közben: RTL-hírek
22.10 ValóVilág (2010) (élő)
23.35 Laza csávók 2. - Szexi vonalak (amerikai vígj., 2007)
Utána: RTL-hírek
1.20 Egy call girl titkos naplója (angol sor.)
2.25 Reflektor

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
11.15 A Tűz Markában (amerikai filmdráma, 2001) (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Egy rém rendes család (amerikai sorozat)
14.30 Csillagháló - szórakoztató műsor (ism.)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Kikezdesz a szökekkel? - verseny show
Dan Negru-val
22.00 Vad nárcisz (román sorozat)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Game show: Face the Pro
2.00 Office (amerikai sorozat)

FILM+

8.05 Metropolitan - Azok a New York-i báléjszakák (amerikai vígjáték) **10.00** Televíziós vásárlás **13.05** Las Bandidas (francia-mexikói-amerikai vígjáték) **14.45** Lányok a pácban (amerikai vígjáték) **16.30** Kabinnyomás (amerikai katasztrófa film) **18.15** A tűz hegye (új-zélandi-amerikai katasztrófa film) **20.10** Koponyák (am. thriller) **22.10** Adrenalin (am. akciófilm) **23.35** Vitathatatlán 2. (am. akciófilm)

TV2

7.00 Két Testőr
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televízó
11.30 Teleshop
12.30 Jó lovam, Mississippi (német vígj., 2007)
14.25 Kvízió
15.50 Megamánia (ism.)
16.25 Rex felügyelő (krimisor.)
17.30 Marina (mex.-am. sor.)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik!
21.10 Aktív
21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 Doktor House (am. sor.)
23.20 Született feleségek (am. sor.)
0.25 Megamánia - Megasztár talk-show
0.55 Szellemekkel sutto-gó (am. sor.)
1.45 Tények Este
2.15 EZO.TV 06-90-602-022
Jósok, látók, médiumok!
3.10 Tudom, mit tétél talaly télen (am. akcióf., 2005)
4.30 Két Testőr (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Specialisták - talk show
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.15 Láthatatlan mama (amerikai vígjáték, 1997) (ism.)
11.30 Mondenii Show
12.00 Nyakában az egész világ
12.30 Teleshopping
13.15 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Atlantisz (francia-olasz kalandfilm, 1992)
16.00 A cseresznye e tortán (ism.)
17.00 Lököttek (román vígjáték sorozat) (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Kötelkedők krónikája - szórakoztató műsor
22.15 Lököttek (román vígjáték sorozat)
23.00 Mondenii Show
23.30 Pókerklub - reality show (ism.)
0.30 Elárultak a szerelemben
1.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.30 Lököttek (ism.)
3.30 Kötelkedők krónikája (ism.)

KANAL D

8.00 Orovosok **10.00** Mennyet anyának **5.12.30** Hírek **13.15** Légy az anyém (reality show) **15.00** Teleshopping **15.15** 1001 éjszaka (török sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** Mennyet anyának **5.20.30** Légy a házastársam! (reality show) **22.00** Ezel (török krimi sorozat) **23.30** A szenvedély útvesztői (Zaklatás meglepetésekkel) (amerikai-kanadai thriller)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Sziluet (ism.)
11.05 Panaszkönyv (ism.)
11.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események műsora
12.05 Vonásban (ism.)
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Különkiadás (ism.)
17.05 Ősök tere
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss napi információk
18.30 Iskolapéláda
19.05 Vonásban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
23.05 Negyedik (ism.)
23.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
0.05 BBC Híradó
0.30 Iskolapéláda (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB
8.00 Újjáépítők - A vesedonor
9.00 Halálos fogás - Vihar False Pass-nél
10.00 Piszkos munkák - Állatorbély
11.00 Végzetes másodpercek
12.00 Amcsi motorok
13.00 Túlélés törvényei - Alabama
14.00 Állítólag...
15.00 Piszkos munkák - Zombi
16.00 Hogyan készült?
17.00 Halálos fogás - Ha befagy a pokol
18.00 Amcsi motorok
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... - Bumeránggolyó
21.00 Hogyan készült? Börtárcák, vadászkiűrtök, gyermekek által hajtható játékautók
21.30 Amerika kapuja - Meglepetés
22.30 Túlélőpár-baj - Fogy a levegő
23.30 A túlélés törvényei - Vietnam
0.30 4x4 versenyház - Túl minden határon
1.30 Amerika határain
2.30 Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

10.00 Primatona **10.30** Teleshop **11.00** Zodiákus **13.00** Teleshop **14.30** Nyitott Egyetem **15.00** Nagykörút **15.30** Bencze-Show **16.00** Zodiákus **18.00** A polgármester **18.30** Grand Prix **19.00** Tabu Tv **19.30** Tűzoltók (sorozat) **20.30** Fesztiválsoroló **21.00** Léptünk koppan **21.35** Hírháló **22.00** Részeges kung-fu mester (hongk. akciófilm) **0.00** Nem könnyű meghalni (am. akciófilm)

November 23., kedd

Az év 48. hete és 327. napja, hátravan 38 nap

Ma **Kelemen** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Kelemen férfinév a latin Clemens névből ered, amelynek jelentése: jámbor, szelíd, jószágos. Holnap Emma napja van.

Recept

Tepsis patisszon kapos kefirrel

Hozzávalók: 50 dkg patisszon, 30 dkg finomliszt, 3 dl tej, 1 db tojás, 5 evőkanál zsemlemorzsa, 2 gerezd fokhagyma, 1 zacskó sütőpor, 1 teáskanál só, 1 mokkáskanál törött bors, a tálaláshoz 2 dl kefir, 1 csokor kapor, kevés só és csipet porcukor.

Elkészítés: Közepes nagyságú tepsit egy evőkanál olajjal kikentünk, és a zsemlemorzssal behintjük. A meghámozott és kimagozott patisszont almareszelő durva fokán lereszeljük, majd tálba öntjük. Megsózzuk, és tíz percig állni hagyjuk. Közben a tojást habosra verjük a tejjel, és belekeverjük a zúzott fokhagymát, a sót, a törött borsot és a sütőport. Ebbe a fűszeres tejbe keverjük a lisztet, majd az egészet a patisszonhoz adjuk. Jól összedolgozzuk, és a masszát belesimítjuk a kikent tepsibe. Forró sütőbe tolva közepes lángon sütjük húsz-huszonöt percig, majd kisebb lángon addig folytatjuk, amíg a próbaképpen beleszúrt hurkapálcára már nem tapad a masszából. Mire elkészül, a teteje barnáspiros, belül meg omlós, puha lesz. A kefirbe belekeverjük a finomra vágott kaprot, és megsózzuk, megcukorozzuk.

Évfordulók

- 1852-ben először helyeznek üzembe postaládákat (Angliában, Jersey szigeten).
- 1956-ban a magyar kormány közleményben tudatja, hogy Nagy Imre és társai elhagyták a jugoszláv követséget, és saját kérésükre Romániába távoztak.
- 1977-ben a Cape Canaveralról pályára állítják a Meteosat 1-t, az első európai meteorológiai műholdat.

Vicc

A községi plébános elmegy a körzeti megbízotthoz. – Édes fiam, segíts, mert ellopták a kerékpáromat. Mit csináljak? – Mit, atyám? Vasárnap a prédikációjában tessék elsorolni a tízparancsolatot, és amikor odaér, hogy „ne lopj”, nézzen jól körül, mert aki elbújik, az a tolvaj. A mise után a plébános elmegy a rendőrhöz. – Az Isten megáldjon, édes fiam, megvan a biciklim. – Úgy történt, ahogy mondtam? – Majdnem... Elkezdtem sorolni a parancsolatokat,

Ma

A következő napok időjárása

Szerda: Gyakran lesz erősen felhős az ég, de északnyugaton néhány órára kisüt a nap. Eső, hózápor lesz. 6°C, 12°C

Csütörtök: A sok napsütés mellett délnyugaton megnövekszik a felhőzet. Számottevő csapadék nem lesz. 5°C, 9°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Hojnap hajnali hőmérséklet
Arad	10°C	4°C
Brassó	11°C	2°C
Bukarest	13°C	7°C
Csikszereida	11°C	2°C
Kolozsvár	11°C	1°C
Marosvásárhely	13°C	2°C
Nagyvárád	10°C	2°C
Szatmárnémeti	10°C	3°C
Temesvár	13°C	2°C

Eleinte még többnyire erősen felhős lesz az ég, majd nyugaton csökken a felhőzet és ott néhány órára a nap is kisüt. Főként keleten várható kiadós eső, zápor. A legmagasabb hőmérséklet 10 és 17 fok között alakul.

HIRDETÉS

Egyet fizet, kettőt kap!
ÚMSZ-előfizetési akció – 2011

Fizessen elő 2011-re az **Új Magyar Szóra**, és ajándékozza meg szeretteit, barátait, ismerőseit egy **ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!** Ha 2010. december 20-ig előfizet egy teljes évre, 150 lejtért eljuttatjuk a lapot két különböző címre: az Ön címére, illetve egy Ön által megjelölt személy címére is!

Figyelem! Az akció csak olyan előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztői cégektől ne kérje a kedvezményt!

Területi megbízottaink házhoz mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül:

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0748 314.609.
Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.
Nagyvárád és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postál) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, a következőképpen töltsse ki:

Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.
Adresa: OP 9 CP 49, Localitatea: Oradea, Jud.: Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, az üres helyre beírni a kedvezményezett olvasónk pontos nevét és címét. Így az illető is egy teljes évig kézhez veheti napilapunkat!

Előfizetési áraink 2011-re:

- 1 hónap: 15 RON
- 3 hónap: 38 RON
- 6 hónap: 75 RON
- 12 hónap: 148 RON

2 (személy) x 12 hónap: 296 RON **HELYETT**
 2 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 146 RON)!

További információért forduljon Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!

***	LOPAS JELZŐJE LEHET	HAMARABB MEGVÁSÁROL	LUXEMBURGI AUTOK JELZÉSE	AZ ALSÓ LABSZÁR IZMOS RÉSZE	TAPLAL	MAR... PLATA; ARGENTIN VÁROS	TEMPLOMBAN VAN!	TITOKZATOS	ELVESZŐ
SZEP KILÁTÁST NYÚJTÓ HELY									
A TÁVOLLABBI HELYRE			KERITESÉN ATTESZ						
SZÖVEGET RENDEZ			TABLÁS JATEK				KET DAJKA!		
KAVÉ VAN ILYEN						OLASZ SZENT	HOTEL		
ELDÖNTETLEN JÁTSZMA					FUVALLAT	TÉRMEZSÉZ			
ÉVA BECENEVE				KIBIR	ELTELT AZ IDEJE				
A SZELEN VEGYELE			NYÚG, GÜZS	EMESZTŐVEZETEK					
KÖNYÖRGES (REG.)			KETTŐ KIDÓLI			ZEPPELIN; EGYÜTTES			
GYÜMÖLCS TISZTÍTÓ ASZTALI EDÉNY						MILLI.			

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
 Pénzügyi szempontból kedvező a nap, eléri céljait. Fordítson nagy figyelmet egészségének megőrzésére és fizikai erőnlétére.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
 Ön dinamikus, és lehetőségekkel telis napja lesz. Életében alapvető változásokat hozhat a szerelem. Kapcsolatai megerősödnek.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
 Rendkívül szerencsés. Üzleti ügyekben sikert arat. Végre eléri a hön áhitott változásokat.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
 Türelmetlen, nyugtalan időszak előtt áll. Érzelmi élete is sérült. A legokosabb, ha minél tovább tartja magát az emberektől.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
 Egy barátja felfedi az Ön titkát. Ha igazi jó barát, akkor csak jót tesz ezzel, hisz olyasmire világít rá, amitől már régóta fáj a feje.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
 Az életében váratlan változásokra számíthat. Esetleg szedi a sátorfáját és elköltözik máshová, mivel több fizetést kínáló munkahelyet itt nem talál.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
 El kell intéznie egy csomó ügyet, amire nem számított. Mindez rengeteg szaladgálással jár és sok értékes időt veszít.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
 Kellems napra számíthat, ha az utóbbi időben megteremtette a kényelem lehetőségeit. Ne utazzon el ma sehova.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
 Ez a nap nagyon fontos az Ön számára. Nincs az az akadály, amelyet most ne venne könnyedén. Hivatásában, tanulmányában elismerésre számíthat.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
 Nemi extra jövedelemre tehet szert, amivel anyagi biztonságot teremthet magának. A csillagok állása arra utal, hogy nem fordít elegendő időt pihenésre.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
 Kerülje a kockázatos befektetéseket. Törekedjen arra, hogy ne-hogy túlterhelje magát a munka vagy sport területén.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
 Kreatív inspirációkat küld csillaga, de bizonyosodjon meg arról, hogy az ötletei valóban gyakorlatiasak is.

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Agoston Hugó

Főmunkatársak:
 Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Hátér)
 Baló Levente (Kultúra)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
 Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereida), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
 Alapította az RMDSZ

Őszi első a Videoton

Hírösszefoglaló

▶ A listavezető, és már a mérkőzés előtt biztosan őszi bajnok Videoton nehezen, a hajrában szerzett Nikolic-góllal 1-0-ra legyőzte a vendég Újpestet a magyar labdarúgó-Moncomp Liga 15. fordulójának vasárnapi zárómérkőzésén. Az őszi idény zárófordulójában az élcapatok közül egyedül a címvédő Debrecen szenvedett vereséget, a Haladás szombathelyi otthonában kapott ki meglepetésre 3-0-ra. A hét végén már a visszavágók első fordulóját bonyolítják le. A 16. forduló programja: péntek: Lombard Pápa–Debreceni VSC, Budapest Honvéd–Vasas; szombat: Videoton–BFC Siófok, Kaposvári Rákóczi–Zalaegerszegi TE, Szombathelyi Haladás–Szolnoki MÁV, Kecskeméti TE–MTK Budapest, Paksi FC–Ferencváros, vasárnap: Győr–Újpest. ◀

Az őszi végeredmény:	
1. Videoton	15 103 2 31-16 33
2. ZTE	15 9 2 4 29-21 29
3. FTC	15 9 1 5 27-20 28
4. Debrecen	15 8 3 4 29-21 27
5. Kaposvár	15 8 2 5 24-19 26
6. Paks	15 7 4 4 25-20 25
7. Pápa	15 7 1 7 25-27 22
8. Honvéd	15 6 3 6 19-18 21
9. Újpest	15 5 4 6 25-20 19
10. MTK	15 5 4 6 19-22 19
11. Kecskeméti	15 6 0 9 27-35 18
12. Győri ETO	15 4 5 6 17-19 17
13. Siófok	15 4 5 6 14-19 17
14. Vasas	15 5 1 9 23-32 16
15. Haladás	15 3 4 8 19-23 13
16. Szolnok	15 2 2 11 10-31 8

BL: kinek szólnak a bázeli harangok?

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Ma este nyolc mérkőzéssel folytatódik a labdarúgó-Bajnokok Ligája csoportkör, s könnyen megeshet, hogy az E, F, G és H jelű kvartettben is eldől a továbbjutók sorsa.

Az E csoportban az eddigi százszázalékos és már biztos továbbjutó Bayern München a hatpontos AS Róma vendége az ötödik fordulóban. A bajnokságban magukhoz tért olaszoknak győzelem kell a továbbjutáshoz, no meg egy döntetlen Bazelben, ahol a svájci bajnok a Kolozsvári CFR 1907-et fogadja. Utóbbi összecsapáson a két hárompontos gárda gyakorlatilag utolsó továbbjutási esélyét játssza meg annak biztos tudatában, hogy a győztes legrosszabb esetben is a 2011-es kupatavaszt résztvevője, igaz, „csak” az Európa-ligában. Az FC Bazel–CFR 1907 mérkőzés (21.45 óra, TVR 1) játévezetője a francia Laurent Duhamel.

Az F csoportban a hibátlan és már továbbjutó Chelsea a pont nélküli szlovák MSK Žilínát fogadja, Moszkvában pedig az Olympique Marseille lesz a Szpartak ellenfele a hatpontosok élet-halál

A kolozsvári „odavágón” jól „baseltek” az FC Basel ellen győztes kolozsvári vasutasok

küzdelmében. Legutóbb az oroszok 1-0-ra nyertek francia riváisaik otthonában, s most egy döntetlen is közelítheti őket a továbbjutáshoz. Az OM csak akkor lép biztosan előre a harmadik helyről, ha legalább 1-0-ra nyer Moszkvában, az utolsó fordulóban pedig nem kap ki a Chelsea-től.

A G jelű négyesben is a 10 ponttal már biztosan továbbjutott Real Madrid mögött még bármi megtörténhet. Az 5 ponttal második AC Mi-

lant mindössze két pont választja el a csoportutolsó Auxerre-től, s miután ma este a San Sírón fogadják a francia alakulatot, továbbjuthatnak. Amszterdamban a veretlen Real Madrid lesz a négypontos Ajax vendége, s a hollandok kihasználnák, hogy Jose Mourinho nem számíthat két alapemberére, a sérült Gonzalo Higuaínra és Sami Khedirára.

Bonyolult a helyzet a H csoportban is, ahol egyelőre csak annyit biztos, hogy a

BL-újonc Partizan Belgrád biztosan búcsúzik az Európa-kupáktól. A hatpontos portugál Sporting Braga a 9 ponttal listavezető Arsenalt fogadja, míg a szintén kilencpontos ukrán Sahtar Doneck Belgrádban lép pályára. Bár a Sporting sikerével teljesen nyíltá tenné a továbbjutás kérdését, a papírforma mégis az Arsenal és a Sahtar sikereit ígéri. A Sporting Braga–Arsenal London-mérkőzést a magyar Kassai Viktor vezeti. ◀

Röviden

Veretlen maradt a Temesvár

A labdarúgó Liga 1 16. fordulójának vasárnapi esti mérkőzésén a Temesvári FC 2-0-ra nyert a listavezető Otetul Galați ellen, a gólokat Cisovsky (75.) és Nikolic (78.) szerezte. Tegnap: Astra–Unirea Urziceni 1-0 (gól: Ad. Mihalcea 91.) A Victoria Brănești–Dinamo-találkozó lapzártá után kezdődött.

Aradi siker női kosárlabdában

A női kosárlabda-bajnokság 10. fordulójából elmaradt mérkőzésen az Aradi BC ICIM 88-52-re nyert tegnap a Temesvári Bega Danzio ellen, veretlen maradt és egyetlen pontra felzárkózott az Észak-nyugati csoportban listavezető Seps BC mögé. Ma 18 órától a Sport.ro élőben közvetíti a Steaua Turabo második mérkőzését a FIBA EuroChallenge keretében, a bukarestiek ellenfele a belga Antwerp Giants.

Meglepetések nélküli Mesterek Tornája

Roger Federer is győzelemmel kezdett a Londonban zajló tenis Mesterek Kupán: a volt világszlovák svájci 6-1, 6-4-re nyert a spanyol David Ferrer ellen a B csoportban. Tegnap megkezdődött a küzdelem az A csoportban is, az első találkozón a szerb Novak Djokovic 6-3, 6-3-ra verte a cseh Tomas Berdychet.

Fortunában bíznak

Kézilabda

T. J. L.

▶ Három-három román és magyar női kézilabdacsapat várja az európai kupák mai sorsolását, amelyet a bécsi Altmannsdorf Hotelben bonyolítanak le.

A Győri Audi ETO KC csoportelsőséget jutott tovább, így biztos, hogy egy másik csoportelsőséget – a montenegrói Buducnost Podgoricát, a búcsúzó Debrecen kvartettjéből továbblépő spanyol Itxako Navarrát vagy a norvég Larvikot –, valamint két csoportmásodikat – az orosz Dinamo Volgogradot, a német HC Leipzigét vagy az Oltchim Râmnícú Vâlcea-t – kapja ellenfeleik.

A csoportmásodik Oltchim a Győr, a Navarra és a Podgorica közül kettővel kerül egy csoportba, s Krim Ljubljana, a Volgograd és a Lipce közül az egyikkel.

A BL középdöntőjének hat fordulóját 2011. február 5. és március 20. között rendezik meg. A két négyes első és második helyezette jut az áprilisi elődöntőbe, a finálét, oda-vissza alapon, májusban rendezik meg. A KEK nyolcaddöntőjébe

került Tomis Konstanca és Ferencváros összefuthat a legjobb 16 között, hiszen a tengerpartiak az első, a zöld-fehérek pedig a második sorsolókialapba kerültek. A Tomis lehetséges ellenfelei még a horvát Lokomotiva Zágráb, a francia Metz, a spanyol Mar Alicante, az izlandi Fram, a norvég Tertnes-Bergen, az orosz Rosztov és a szerb Knjaz Milos, a Fradiéi pedig a Hypo Niederösterreich, a dán Koppenhága és Viborg, a francia Toulon, a német Blomberg-Lippe, az orosz Zvenyigorod és a svéd Lugi.

Az EHF Kupában a Syma Vác és a HC Dunărea Brăila egyformán a második sorsolókialapban kapott helyet, így nem találkozhat egymással a nyolcaddöntőben. A lehetséges ellenfelek: három dán gárda, a Midtjylland, az Esbjerg és a Holstebrø, valamint a spanyol Mar Sagunto, a norvég Byasen, a holland Amszterdam, az orosz Lada Togliatti és a szerb RK Zajecar.

Utóbbi két kupában az első mérkőzéseket 2011. február 5-én vagy 6-án, a visszavágókat pedig egy héttel később rendezik majd a 16 között. ◀

Magyar gól Angliában

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A második játékrészre pályára küldött magyar Gera Zoltán a 70. percben már csak szépíteni tudott csapata, a Fulham Manchester City elleni mérkőzésén. A vendégek 4-1-re nyertek az angol labdarúgó Premier League 14. fordulójának vasárnapi játéknapiján és 25 ponttal a negyedik a táblázaton. A listavezető Chelsea már csak jobb gólarányával előzi meg a szintén 28 pontot gyűjtött Manchester Unitedet, míg az Arsenal 26 ponttal a harmadik helyen foglalja el. A Steaua ellenfele, a Liverpool csak a kilencedik. A Sunderland–Everton-találkozót tegnap este rendezték.

Az olasz Serie A 13. fordulójának vasárnapi zárómérkőzésén a Napoli 4-1-re nyert a Bologna 4-1 ellen. Az AC Milan (29 pont) vezet a Lazio (26), az SSC Napoli (24), a Juventus (23) és az AS Róma (22) előtt, a címvédő Internazionale 20 ponttal csak a hatodik.

A spanyol Primera División 12. fordulójának vasárnapi játéknapiján az alábbi eredmények születtek: Deportivo La Coruna–Málaga 3-0, Espanyol–Hércules 3-0,

Levante–Racing Santander 3-1, Osasuna–Sporting Gijón 1-0, Sevilla–Real Mallorca 1-2, Real Sociedad–Atlético Madrid 2-4. A Getafe–Real Zaragoza-találkozó késő este fejeződött be. A Real Madrid (32 pont) vezet a Barcelona (31), a Villarreal (24) és az Espanyol (22) előtt.

A német Bundesliga 13. fordulójának vasárnapi zárómérkőzésén a házigazda St. Pauli remizett (1-1) a VfL Wolfsburggal. Továbbra is a Borussia Dortmund (34 pont) vezet az FSV Mainz 05 (27), a Bayer Leverkusen (25), a Hannover 96 (22), az 1899 Hoffenheim (21, 26-16) és az SC Freiburg (21, 19-20) előtt, a Bayern München 20 ponttal a nyolcadik.

A francia Ligue 1 14. fordulójának vasárnapi játéknapiján az OSC Lille 2-1-re nyert az AS Monaco ellen és átvette a vezetést a bajnokságban. További eredmények: Arles-Avignon–Girondins Bordeaux 2-4, RC Lens–Olympique Lyon 1-3. Az élcsoporthoz tartozók: OSC Lille 24 pont (24-16), 2. HSC Montpellier 24 (13-12), 3. Paris Saint-Germain 23 (21-13), 4. Stade Rennes 23 (16-9), 5. Olympique Marseille 22 (21-14), 6. Stade Brest 22 (14-10), 7. Brest 22 (18-15), 8. Olympique Lyon 22 (18-16). ◀

Lemondott az FTC hokicsapatának edzője

Jégkorong

MTI

▶ A Miskolci Jegesmedvék 5-1-re nyertek Bukarestben, a közös magyar–román jégkorongbajnokság, a MOL Liga vasárnapi játéknapiján. A Steaua Rangers becsületgőlját Mihai Georgescu ütötte a 48. percben, 0-3-nál.

Az élvonalas HSC biztosan nyert Csíkszeredében a vendég Sapa Fehérvár ellen: 5-1 - Hurtaj, Moldován, Novak, Petres és Becze, illetve Pilcsik góljaival.

A Fenestela 68 Dunaújvárosban vendégszerepelt, ahol 7-3-ra kikapott a Dab. Doclertől. A három brassói gólt Antal Zsombor (2) és Szócs Szabolcs ütötte.

Pesterzsébeten a címvédő Vasas HC „vendégként” oktatta a Ferencvárost: 8-0. A súlyos vereség után lemondott posztjáról Prakab Gábor, a Fradi vezetőedzője. „Amikor a csapat edzője lettem, azt mondtam, megpró-

bálok mindent, de ha nem megy a közös munka, ha nem jönnek az eredmények, félreállok. Ennek most jött el az ideje” – olvasható a klub honlapján hétfőn. Prakab október 11-én vette át a csapatot a svéd Hakan Nygrentől és hat hétig irányította.

Ma teljes forduló rendeznek az alábbi menetrend szerint: Miskolci JJSE–Újpesti TE, Ferencváros–Fenestela 68, Sapa Fehérvár AV19–Dab. Docler, HSC Csíkszereda–Steaua Rangers. ◀

A táblázat		
1. Csík.	25 20 05	135-53 58
2. Dab.Docler	24 18 06	127-61 54
3. M. JJSE	25 17 08	122-73 52
4. Vasas HC	25 16 09	104-58 47
5. Brassó	25 12 0 13	84-80 40
6. FTC	24 11 0 13	91-92 34
7. Fehérvár	26 10 0 16	78-119 26
8. Steaua	25 6 0 19	72-123 19
9. Újpest	23 1 0 22	43-197 3

A győzelemért 3 pont jár. Ha büntetők vagy hosszabbítás után születik, 2-1 arányban oszlik a győztes és vesztes között.

Fehérvári győzelem az osztrák ligában

A Sapa Fehérvár AV19 hazai pályán 5-3-ra legyőzte vasárnap a Villach csapatát a jégkorong osztrák ligában. A magyar csapat öt góljából Palkovics Krisztián hármat szerzett.